Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнэй 1921 оной декабриин 21-һээ гарана | № 18 (14344) | 1974 оной январиин 22, вторник | Сэн 2 мүнгэн

КОММУНИСТ, МҮРЫСӨӨНЭЙ МАНЛАЙДА ЖАГСЫТ!

ЭНЭ ЖЭЛ мүндэлэн сасуу дорюун алхамаар урагшаа дабшана. Совет ороной арад юһэдэхи табан жэлэй дүрбэдэхи жэлэйнь түсэб бэелүүлжэ эхилбэ. Тэрэнэй ажалай ба политическэ дэбжэлтэ, эдэбхи эрмэлзэл урьтэйшье сасуулашагүй. Нёдондо габшагай ажалай үнэр баян үрэ дүнгүүд, КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1973 он) Пленумэй, СССР-эй Верховно Соведэй долоодохи сессиин хараалһан шэнэ зорилгонууд, нүхэр Л. И. Брежневэй шэнэ жэлэй хани халуун амаршалгын үгэнүүд 1974 ондо бүри ехэ амжалта туйлаха зоригжол түрүүлнэ, ехэ хэрэгэй түлөө хам оролсохые уряална.

Шэнэ жэлэй һаял гараад байтар КПСС-эй ЦК-гай партида, совет арадта хандаһан Хандалга үргэн ниитэдэ соносхогдоо. Бүри һая 1974 оной арадай ажахые хүгжөөхэ түсэб болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө промышленностиин, барилгын, транспортын, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй бүхэсоюзна социалис мүрысөөн тухай КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй ба ВЛКСМ-эй ЦК-гай тогтоолнууд тунхаглагдаа. 1974 оной даабарине дүүргэлгэ, үлүүлэн дүүргэлгэ хабһа юһэдэхи табан жэлэй түсэб амжалтатайгаар бэелүүлхэ хэрэгтэ шиидхэлдэ, ерэхэ табан жэлэй туршада ороной экономическа хүсэ шадалые улам хүгжөөхэ, совет арадай материальна һуудал байдал бүри дээшэлүүлхэ бата бэхи һуури байгуулха хэрэгтэ тодорхойлхы удха шанартай байһаниинь онсо тэмдэглэгдээ.

Тиихэтээ хамта партиин XXIV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые амжалтатайгаар бэелүүлхэ тэмсэлдэ өөрсэдэйнгөө хубитые улам ехээр оруулхыень, социалис мүрысөө бүри үргэнөөр дэлгэрүүлхыень партимнай коммунистнуудтаа, бүхы совет хүнүүдтэ хандаа. Эдэ хандалгадань харюу болгон бүхы хүсэ шадалаа элсүүлхэ, бүтээн бэлигээ зорюулха байһанаа коммунистнууд, совет ажалшад үнэн зүрхэнһөө элирхэйлжэ, шэнэ зорилгонуудые хараална, дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялгануудые абана. Тэдэнээ бодото хэрэг дээрэнь бэелүүлхын түлөө түрүүшын үдэрһөө габшагайгаар тэмсэжэ эхилээ.

Дүрбэдэхи, тодорхойлхы жэлэй түсэбтэ даабаринуудые болзорһоонь урид дүүргэхэ уг зорилготойгоор хүгжэжэ байгаа бүгэдэ ниитын ажалай ехэ эдэбхине, коллективүүдэй дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөе партийна организацинууд эмхидхэн хүтэлбэрилхэ, тиихэдэ коммунист бүхэн мүрысөө толгойлон, бусад нүхэдтөө ажалай, ниитын хүдэлмэри ябуулгын үльгэр жэшээ харуулан хүдэлхэ гол уялгатай байһаниинь мэдээжэ. Шэнэ жэлдэ бэелүүлхээр хараалһан түсэбтэ даабариин, абаһан социалис уялгануудай дүүргэлтэ имагтал партийна ударидалгаһаа, коммунистнуудай эдэбхитэй хабаадалгаһаа дулдыдаха байна. Тиимэһээ эдэнэрэй шанга эрилтэ бариха байһаниинь элирнэ.

Тиигээдшье республикымнай промышленна предприятинуудай, барилгын эмхинүүдэй, транспортын, колхозуудай болон совхозуудай партийна организацинууд энэ дээрэ шэнэ жэлэй түрүүшын үдэрһөө тон ханалгатайгаар, эршэ хүсэтэйгөөр, үүсхэл түгэс хүдэлнэ. Энэ талаар Улаан-Үдын нарин сэмбын фабрикын коммунистнууд һайн жэшээ харуулна. Хэнэйшье мэдэһээр, тус коллектив табан жэлэй түсэбһөө үлүүлэн продукци үйлэдбэрилжэ гаргаха угтамжын түсэб нэгэн дуугаар баталан абаһан. Тэрэнэй үндэһөөр предприятиин коллектив продукци үйлэдбэрилгэеэ хоёр миллион түхэригэй хэмжээгээр ехэ болгохо. бэлэн продукци худалдаха гүрэнэй табан жэлэй түсэб байгша оной ноябриин 19-дэ дүүргэхэ, дүрбэн жэлэй түсэбһөө гадуур 8.270 мянган түхэригэй продукци бүтээн гаргаха зорилго урдаа табинхай.

Энэ зорилго бэелүүлхэ тэмсэлдэ фабрикын коммунистнууд ехэ харюусалгатай байһанаа элирхэйлнэ. Мүнөө предприятиин үйлэдбэриин шиидхэхы участогууд дээрэ коммунистнууд тааруугаар хубаарилан табигданхай. тэндэхи бүхы байдалай түлөө харюусалгатай. Ингэхэдэ фабрикын парторганизациин 78 гэшүүдэй 56-ниинь шууд үйлэдбэри дээрэ хүдэлнэ, ажал дээрээ эрхим һайн жэшээ харуулна. Арбан коммунист бүхэнэй юһэниинь коммунис ажалай ударник. Ганса энээхэн нэгэ баримта тэдэнэй али зэргын хүсэл оролдолготойгоор ажаллажа байһые харуулна бшуу.

Улаан-Үдын «Теплоприбор» заводой токарьнууд коммунистнууд Д. Л. Разуваев, А. И. Плюснин гэгшэдэй нэрэ алдар суу республика доторнай тараһаар үнинэй. Эдэ хоёр түрүүшүүл 1973 оной түсэбтэ даабарине юһэн һарада, табан жэлэйхиие дүрбэн жэл хоёр һарын туршада дүүргэхэ гэһэн социалис уялгатай бэлэй. Эдэнэр урдань абаһан уялгаяа дахин хаража үзөөд, табан жэлэй даабарине гурбан жэл дүрбэ һарын туршада дүүргэхэ арга боломжотой байһанаа мэдүүлээ. Мүнөө нүхэр Разуваев 1977 оной апрель һарынгаа, тиихэдэ нүхэр Плюснин май һарынгаа түсэб дүүргэжэ байна. Эдэнэрэй жэшээгээр сагые уридлан ажаллажа байгшад тус заводто улам олошорно, мүнөө тэдэнэй тоо 200 гаранхай.

Наймадахи табан жэлэй түсэбтэ даабарине, социалис уялгаяа гайхамшаг амжалтатайгаар. шэн габьяатайгаар дүүргэһэнэйнгээ түлөө Социалис Ажалай Герой үндэр нэрэ зэргэдэ хүртэһэн Хоринн аймагай Үдын совхозой хонишон нүхэр Н. Л. Тогмитова декабриин барагшаха үеэр боложо үнгэрһэн аймагай партийна конференциин делегадуудта хэр зэргэ хүдэлжэ байһан тухайгаа мэдээсээ һэн. Ажалай баатарай хүдэлдэг хонишодой бригада энэшье табан жэлые эрхим амжалтаар үдэшэхэ зориг түгэс байһанаа элирхэйлээ. Үнгэрһэн гурбан жэлэй туршада 1649 хурьга түлжүүлжэ, ажахынгаа хонин һүргые нэмэгдүүлээ. Энэнь дунда зэргээр 100 толгой эхэ хонин бүхэнһөө 108 хурьга түлжүүлһэн болоно. Энэ үедэ хонинной толгой бүриһөө 3,15 килограмм нооһо хайшалжа, даабарияа хоёр центнерээр үлүүлээ. Түлжүүлһэн хурьгаа бүхэнииинь эхэһээ таһалха багтань 22,3 килограмм татаһан зэргэтэй.

КПСС-эй ЦК-гай партида, совет арадта хандаһан Хандалгада харюу болгон, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ эдэбхитэй оролсоһон гэр бүлэ коммунистнууд Н. Л. Тогмитова, Д. Ц. Гончиков гэгшэд дүрбэдэхи, тодорхойлхы жэлдэ түсэбтэ даабариһаа һураггүй дээгүүр гэхэ гү, али зуун эхэ хонин бүриһөө 105 хурьга түлжүүлжэ, тус бүриинь шэгнүүрые 24 килограммда хүргэжэ совхоздоо тушаахаар, хонинной толгой бүриһөө 3,2 килограмм нооһо хайшалхаар уялга абаа. Энэ хадаа коммунистнуудай ёнотойл зоригто, үүсхэл ехэтэ үльгэр жэшээ болоно.

Алдарта партиингаа уряада, табиһан асари ехэ зорилгонуудай харюуда улам ехэ эршэ хүсэтэйгөөр, холын хараата уг зорилготойгоор ажаллаха, ниитын ажабайдалда шударгыгаар хабаадалсаха эрмэлзэлээ элирхэйлһэн коммунистнууд ажахын һалбари, участок бүхэндэ соёл гэгээрэлэй, эрдэм наукын эмхи зургаан бүхэндэ улам олон болоно байна. Энэ хадаа ажалша коллектив бүхэнэй урда али зэргын ехэ зорилгын табигдаһые, тэрэнэй дүүргэлтын хойноһоо али зэргын харюусалгатай байһые ойлгожо, социалис мүрысөөнэй манлайда эрхэ бэшэ алхалха уялгатай байһанай бодото гэршэ мүн болоно.

Түсэбтэ табан жэлэй дүрбэдэхи жэлэй даабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө совет хүнүүдэй хүсэн түгэс хүдэлөөе толгойлхо, дүй дүршэлөө хүсэд бүрин хэрэглэхэ, ажал ябуулгаяа улам нарижуулан һайжаруулха, ходо түрүүлэн ябаха, эгээн бэрхэтэй, эгээн шиидхэхы газарта байха, арад зондоо, тэрэнэй аша туһын, зол жаргалай түлөө тэмсэлдэ эрдэм мэргэжэлээ, хаба шадабарияа зорюулха хэрэгтэ КПСС-эй Центральна Комитет, бүхы коммунистнуудаа уряална.

ДҮЙ ДҮРШЭЛӨӨ ХАЛАН АБАЛСАЖА БАЙХА

1973 оной аймагуудай социалис мүрысөөнэй дүнгүүд

УЛААН-ҮДЫН АЙМАГ

Түсэбтэ табан жэлэй шиидхэхы, гурбадахи жэлдэ хүдөө ажахыгаа хүгжөөхэ талаар мүрысэгшэ эдэ аймагууд зарим тэды амжалтануудые туйлаһан байна. Илангаяа Улаан-Үдын аймагай колхоз, совхозуудай малшадай коллективүүд үнгэрһэн жэлэй түрүүшын хахадта, малай үбэлжэлгын үедэ оролдосотойгоор ажаллажа, бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ шалгараад, КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй, ВЛКСМ-эй ЦК-гай Улаан тугта хүртөө һэн.

Улаан-Үдын аймагай ажахынууд үнгэрэгшэ жэлдэ мал ажалаа хүгжөөхэ, малай продукци гүрэндэ худалдаха арадай ажахын түсэб дүүргэхэ талаар нүгөөдүүлһээ һайнаар хүдэлжэ гараа. Эдэнэр үнеэн бүриһөө нүгөөдүүлдэ орбол, 619 килограмм һү ехэ һааһан, хонин бүриһөө 0,6 килограмм нооһо ехэ хайшалһан, тахяа бүриһөө гурба дахин олон үндэгэ абаһан байха юм. Аймаг дотор малай үүлтэр һайжаруулха, малые искусственна аргаар үрэжүүлхэ талаар дүршэл шадабари ехэтэй малшад олон. Эндэхи колхоз, совхозуудта үнеэн бүриһөө 3 мянган килограммһаа дээшэ һү һааһан 41 һаалишан, тэрэ тоодо 5 мянган килограммһаа ехэ һү һааһан 3 һаалишан бии. «Байкал» племхоз бүхы дээрээ үнеэн бүриһөө 4450 килограмм һү һаанхай. Мэнэ һаяхан энэ аймагай түрүү һаалишад сугларжа, бүхы аймагаараа 3 мянган килограммай дабаа дабаха зорилго урдаа табиһан байна.

Энэ аймагта хонишодой 14 бригада зуун хонин бүриһөө зуу- зуу гаран хурьга түлжүүлһэн жэшээтэй. Ивалгын туршалга үйлэдбэриин ажахын түрүүшүүл хонин бүриһөө 5—6 килограмм нооһо хайшалдаг.

Зуун үнеэн бүриһөө 100—110 тугал абадаг арбаад фермэ эндэ бии.

Эдэ түрүүшүүлэй дүй дүршэлые бүгэдын шадабари болгохо талаар аймаг дотор ехэ хүдэлмэри хэгдэдэг. Түрүү гүүртэ, отарануудта бүхы һаалишад, хонишод, мэргэжэлтэд, ажахын хүтэлбэрилэгшэд сугларжа, дүй дүршэлтэйнь танилсадаг, тиигээд тэрэниие өөһэдтөө хэрэглэхэ гэжэ оролдодог заншалтай.

Мүрысэгшэ аймагайнгаа нимэ баян дүршэлые халан абаха талаар Хяагтын аймагай ажахынууд мүн лэ оролдохоор байгаа. Тэрэшэлэн анхармаар һонин юумэнүүд Хяагтыншье аймагта бага бэшэ. Тус аймагта хонидто түхэреэн байра олон баригданхай. Тэрээндэ барилгын материал бага ородог, үнэ сэнгынь хямда, хонишодой ажаллахадашье зохид.

Хяагтын аймагай «Родина» колхоз жэл бүри тарияалангай баян ургаса абадаг.

Тиигэжэ эдэ хоёр аймагуудай ажалшад хоорондоо мүрысэжэ, бэе бэедээ ябалсажа, дүй дүршэлөө халан абалсаха айхабтар ехэ арга боломжотой.

ХЯАГТЫН АЙМАГ

Мүрысэгшэ аймагуудай 1973 оной арадай ажахын түсэбэй дүүргэлтэ:

	Улаан-Үдын аймаг	Хяагтын аймаг
Тариялангай ургаса: (хуряагдаһан гектар бүриһөө центнерээр)		
ороохо тариян	10,0	12,4
хартаабха	80,7	92,7
овощ	166,0	259,0
Тэжээл бэлэдхэлгэ (процентээр):		
үбһэн	48	54
сенаж	267	17
корнеплод	27	21
ногооной гурил	76	42
силос	51	39
Газар тариялангай продукци гүрэндэ худалдалга (проц.):		
ороохо тариян	1,0	43,0
хартаабха	122	129
овощ	65	107
Наг шэбхэ зөөлгэ (проц.):	147	89
Үрэһэ хурэнгэ хаалга (проц.).		
ороохо тарияанай	98	97
Намарай паар хахалалга (проц.):	72	87
Мал олошоруулха түсэбэй дүүргэлтэ (проц.):		
үхэр	101.4	100,4
тэрэ тоодо үнеэд	95,0	92,0
хони	101	103
гахай	96	93
мори	95	102
шубуу	99,0	89
100 эхэ мал бүриһөө түлжүүлэгдэһэниинь (толгойгоор):		
тугал	76	59
хурьга	70	63
поршоонхо	1325	1580
унага	54	51
Малай ашаг шэмэ:		
Үнеэн бүриһөө—һүн (кг.).	2189	1570
Хонин бүриһөө—нооһон (кг.).	3,3	2,7
Тахяа —»— үндэгэн (тоо)	220	72
Мал ажалай продукци гүрэндэ худалдалга (проц.):		
мяха	112	96
һү	96	88
нооһо	105	93
үндэгэ	110	55

Эндэ толилогдоһон дүнгүүдһээ харахадашье, эдэ хоёр аймагта дутуу дунда юумэнүүд яһала бии байна. Тариялан, сабшалангай ургаса үшөөл бага. Түл абаха, тэдэниие томо болгохо хэрэг ехэхэн гээгдэлдэ оронхой. Малай, илангаяа залуу малай үхэл гарзада орохо ушар ехэ байһан заншаа.

Тиимэһээ 1974 ондо, табан жэлэй түсэбэй дүүргэлтые тодорхойлхо жэлдэ, партиингаа ЦК-гай уряалда харюу болгон, бүхэсоюзна мүрысөөндэ бүгэдөөрөө орожо, мүрысэгшэ эдэ аймагуудай хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд, ажалшад шэнэ жэлэй түрүүшын һараһаа бэе бэедээ ябалсажа, абаһан уялгынгаа дүүргэлтые шалгалсажа, түрүү дүй дүршэлөө халан абалсажа байха бээ гэжэ найдагдана.

РЕСПУБЛИКЫН АЙМАГУУДАЙ ГҮРЭНДЭ МЯХА, ҺҮ ТУШААЛГЫН ЯБАСА ТУХАЙ

1974 оной январиин 16-най мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Аймагууд	Нёдондоной энэ үеынхиһөө	
	мяхан	һүн
Баргажанай	117	96
Бэшүүрэй	50	109
Зэдын	11,1 дахин	128
Яруунын	9,9 дахин	125
Загарайн	98	142
Захааминай	49	104
Кабанскын	54	116
Хэжэнгын	24	122
Хурамхаанай	—	108
Хяагтын	62	106
Мухар-Шэбэрэй	13	124
Прибайкалиин	39	102
Сэлэнгын	179	110
Түнхэнэй	65	128
Улаан-Үдын	36	116
Хоринн	229	127
Республика бүхыдөө	63	118

ЗАЛУУ ТОКАРЬ Виктор Кагальницкий «Электромашина» заводто хэдэн жэлэй турша соо хүдэлжэ байна. Тэрэ дааһан хэрэгтээ үнэн шударгыгаар хандадаг дээрэһээ нүхэдтөө хүндэтэй.

Электромеханическа цехэй хүтэлбэрилэгшэд эгээн лэ орёо нарин детальнуудые бүтээхыень Викторто даалгадаг. Тиихэдэнь нүхэр Кагальницкий шадамар бэрхээр, һайн шанартайгаар бүтээдэг байна. Тэрэ үдэрэйнгөө даабарине 150 процентээр дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: залуу токарь Виктор Кагальницкий.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

АХА ДҮҮ АРАДУУДАЙ БАТА НЭГЭДЭЛТЭ БҮЛЭ СОО

Армениин ССР-тэ Эхэ ороной үндэр дээдэ шагнал барюулагдаба

ЕРЕВАН, январиин 19. (ТАСС). Арменидэ ехэ һайндэр боложо байна: энэ үдэр тус республикада Арадуудай хани барисаанай орден барюулагдаа. ССР Союзые тогтоон байгуулха ба батадхаха, социалис нацинуудай, арад үндэһэтэдэй хани барисаае, аха дүүгэй харилсаа холбоое бэхижүүлхэ хэрэгтэ ажалшадайнгаа ехэ габьяануудые туйлаһанайнь түлөө, Совет гүрэнэй экономическа, социально-политическэ ба соёлой хүгжэлтэдэ хубитаяа ехээр оруулжа байһанай түлөө, СССР-эй 50 жэлэй ойн хүндэлэлдэ Армениин ССР Эхэ ороной иимэ шагналда хүртэһэн юм.

Армениин компартиин Центральна Комитедэй, республикын Верховно Соведэй баярай хамтын суглаан Еревандахи А. Спендиаровай нэрэмжэтэ театр соо болобо.

Баярай суглаае Армениин ССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. Х. Арутюнян нээгээ.

Суглаанда хабаадагшад хүндэтэ президиумдээ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев түрүүтэй КПСС-эй ЦК-гай Политбюрое угаа ехэ баяр, дэбжэлтэтэйгээр һунгаба.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр **А. А. Громыкада** үгэ үгтөө. Нүхэр Громыко үндэр дээдэ шагналда хүртэһэнтэйнь дашарамдуулан, эндэ сугларагшадые, Армениин ССР-эй бүхы ажалшадые халуунаар амаршалба. Армениин хүдэлмэришэн ангида, колхозно тарияашадта, интеллигенцидэ, коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдтэ, бүхы арад зондо үнэн зүрхэнэй амаршалга, саашадаа ажалай ехэ амжалтануудые туйлахыень, энхэ тайбан, золтой жаргалтай ажаһуухыень юрөөһэн эгээн һайн хүсэлэнгүүдые дамжуулхыемни КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев гуйһан байна гэбэ.

Урдань гээгдэнги, провинциальна заха хизаар байһан Армени бүхы аха дүү арадуудай, түбхын түрүүндэ агууехэ ород арадай сэгнэшэгүй ехэ туһаламжа болон дэмжэлгые саг үргэлжэ үзэдэг байһанай ашаар, Совет орон доторхи экономическа талаараа эгээн хүгжэнги республикануудай нэгэн болонхой.

Совет арадай туйлаһан бүхы амжалтанууд хадаа тэрэнэй дайшалхы манлайн — Советскэ Союзай Коммунис партиин асари ехэ политическэ, эмхидхэлэй хүдэлмэриин аша үрэ мүн. Гэхэ зуураа, коммунистнууд гээшэмнай һанаагаа амаршоод, миин һуудаггүй юм. Энэнь — партиин хүсэнэй эшэ үндэһэн болоно. Манай парти дутуу дунданууда хажуугаар дуугай үнгэрдэггүй, тэдэниие зоримгойгоор элирүүлдэг, дары зайсуулха тодорхой хэмжээнүүдые абадаг гурим заншалтай.

Урдамнай ехэ, хүнгэн бэшэ хүдэлмэри угтана. Теэд, тэрээниие партиин, арад зоной амжалтатайгаар бүтээхэнь дамжаггүй — гэжэ А. А. Громыко онсолон тэмдэглэбэ.

А. А. Громыко уласхоорондын байдалай, гадаадын политикын талаар партиин эрхилдэг ажал ябуулгада хабаатай зарим асуудалнууд дээрэ дэлгэрэнгыгээр тогтон хэлээ.

Марксистско-ленинскэ түрүү һургаалаар зэбсэгжэһэн, Советскэ Союзай агууехэ Коммунис парти коммунизм байгуулхын түлөө тэмсэлэй талааршье уласхоорондын оршом соохи манай бүхы илалтануудай эмхидхэлшэ, үүсхэн зоригжуулагшань байһан юм, байхашье, — гэжэ А. А. Громыко түгэсхэл доторoo хэлэбэ.

А. А. Громыкын үгэ оло дахин, удаан альга ташалгануудаар угтагдаа.

А. А. Громыко Армениин ССР-ые Арадуудай хани барисаанай орденоор шагнаха тухай СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ уншан соносхоод, баярай суглаанда хабаадагшадай альга ташалгаар угтагдан, республикын тугта орден зүүлгэбэ.

Армениин компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь А. Е. Кочинян харюугай үгэ хэлээ.

Республикын хүдэлмэришэн анги, колхозно тарияашад болон интеллигенци КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые амжалтатайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ бүхы хүсэеэ, эрдэм мэргэжэлээ, зохёон байгуулхы эршэ зоригоо сүм зорюулха, совет арадуудай хоорондын хани барисаа, аха дүүгэй харилсаа холбоо гамнан сахиха, бэхижүүлхэ байха гэжэ баярай суглаан дээрэ үгэ хэлэгшэд най дуулба.

Баярай суглаанда хабаадагшад КПСС-эй Центральна Комитедтэ, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ, СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ эльгээгдэхэ амаршалгын бэшэгые угаа ехэ баяртайгаар баталан абаа.

СССР-эй ВДНХ-да

СССР-эй Арадай ажахын туйлалтануудай выставкын Гол комитедэй заседани январиин 18-да боложо, 1974 ондо промышленностиин, барилгын, транспортын, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй бүхэсоюзна социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ тухай КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй, ВЛКСМ-эй ЦК-гай тогтоолнуудые бэелүүлхын тула СССР-эй ВДНХ-гай эмхидхэхэ хэмжээ ябуулгануудые хаража үзөөд, һайшааһан байна.

Социалис мүрысөөнэй ябасые бүри һайнаар харуулха аргануудые Главвыставком хараалаа. Үйлэдбэриин ашаг үрэ бүри ехэ болгохо, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, эдлэл хэрэгсэлнүүдэй шанар һайжаруулха, үйлэдбэриин шэнэ хүсэ дары ашаглалгада оруулха хэрэг түргэдхэхын түлөө мүрысөө эмхидхэлгын дүй дүршэлые һайнаар харуулха, хүдөө ажахын түрүүшүүлэй, эрхим коллективүүдэй амжалтануудые үргэнөөр тунхаглаха шухала. Социалис мүрысөөндэ илагшадай нэрэнүүдэй бэшэгдэхэ Бүхэсоюзна Хүндэлэлэй самбар 1974 ондо СССР-эй ВДНХ-да бии болгогдохо.

«Эрдэм наукын ба түрүү дүй дүшэлэй туйлалтануудые дэлгэрүүлхэ ба тэдэниие хүдөө ажахын үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ талаар СССР-эй Арадай ажахын туйлалтануудай выставкын үүргэ дээшэлүүлхэ тухай» КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй тогтоол бэелүүлгын ябаса тухай асуудалые Главвыставком мүн лэ хаража үзөө.

(ТАСС).

КПСС-эй ЦК-да ЗҮБЛӨӨН БОЛОБО

Түбэй газетэнүүдэй, журналнуудай, телевидениин, радиогой ба информационно агентствэнүүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй зүблөөн КПСС-эй ЦК-да боложо, 1974 оной арадай ажахын түсэб болзорһоо урид дүүргэхын түлөө ажалшадай бүхэсоюзна социалис мүрысөөн тухай олониитэдэ тайлбарилан дамжуулха пропагандын, мэдээсэлэй эмхинүүдэй зорилгонуудые зүбшэлөө.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь А. П. Кириленко зүблөөн дээрэ үгэ хэлэбэ.

Түсэбтэ табан жэлэй гурбадахи жэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые, мүн дүй дүршэлөө үндэһэ болгон байгша ондо абаһан социалис уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэхын, үлүүлэн дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ олониитэ ажалшадые элсүүлхэ хэрэгые үргэнөөр дамжуулха гээшэ хэблэлэй, телевидениин, радиогой гол зорилго болоно гээд тэмдэглэгдээ. Үйлэдбэриин түрүүшүүлэй, арадай ажахын һалбари бүхэнэй эрхим түрүү бригадануудай, участогуудай, предприятинуудай туйлаһан амжалтануудые тодо хурсаар, удха түгэлдэрөөр харуулха, эрдэм, техникын туйлалтануудые, ажалай түрүү арга онолнуудые үргэнөөр нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлхэ шухала. Мүрысөөнэй дүнгүүдые олондо мэдээсэжэ, зэргэсүүлэн тунхаглажа, тэрэнэй дүнгүүдые ходо ходо согсолжо байха. Түсэбтэ юһэдэхи табан жэлэй ажалай баатарнуудые хэблэлдэ тунхаглажа, телевиденеэр харуулжа, радиогоор дамжуулжа байха шухала.

Үйлэдбэриин үрэ дүнгүүдые улам һайжаруулхын — гаргаша багатайгаар ехэ, эрхим шанартай продукци гаргахын, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхын, фонднуудай ашаг бүри ехэ болгохын, түхеэрэлгэнүүдэй халаанай хүдэлмэриин үрэ дээшэлүүлхын түлөө ажалшадай коллективүүдэй габшагай ажал гүнзэгыгөөр дамжуулха хэрэгтэ хэблэл, телевидени, радио бүхы хүсэеэ элсүүлхэ зэргэтэй.

Үйлэдбэриин асуудалнуудһаа гадна, совет хүниие коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ, тэрэнэй суртал бодолой хүгжэлтэдэ социалис мүрысөөнэй ямар үүргэ дүүргэдэг байһые али бүхы талаһаань харуулха шухала.

(ТАСС).

ОРОНОО ХАМГААЛХА— НИИТЫН ХҮДЭЛМЭРИИН ҺАРА

Ороноо хамгаалха—ниитын хүдэлмэриин бүхэсоюзна һарада зорюулагдаһан баярай суглаан Москвада болобо. СССР-эй ДОСААФ-ай ЦК-гай түрүүлэгшэ, авиациин маршал. Советскэ Союзай гурба дахин герой А. И. Покрышкин һарын гол зорилгонууд тухай ороноо хамгаалха бүлгэмэй эдэбхитэдтэ, сэрэгэй албанда татагдаха залуушуулда хөөрэбэ.

Совет Армиин, Далайн Сэрэгэй Флодой 56 жэлэй ойн хүндэлэлдэ ороноо хамгаалха — ниитын хүдэлмэриин бүхэсоюзна һара январиин 23-һаа февралиин 23 болотор ороной хото городуудта, хүдөө нютагуудта үнгэргэхэ гэһэн тогтоол ВЦСПС-эй Секретариат, ВЛКСМ-эй ЦК-гай бюро, СССР-эй ДОСААФ-ай ЦК-гай Президиумэй бюро гаргаа.

Сэрэгэй частьнуудтай, корабльнуудтай профсоюзай, комсомолой ба ДОСААФ-ай эмхинүүдэй холбооe бэхижүүлхэ, совет патриотизмын, һэримжэтэй байлгын, Совет Зэбсэгтэ Хүсэнүүдтэ хизааргүй дуратай байха суртал бодолтойгоор ажалшадые, залуушуулые хүмүүжүүлдэг хүдэлмэриеэ шангадхаха. политико-хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин хэм хэмжээе дээшэлүүлхэ, Армида ба Флодто алба хэхээр залуушуулые бэлдэлгын хэрэг һайжаруулха гэээшэ һарын гол зорилго болоно. Хаа хаанагүй лекцинүүд уншагдаха. элидхэлнүүд хэгдэхэ. дайшалхы алдар солын үдэшэнүүд. кинофестивальнууд. ороноо хамгаалха-спортын мүрысөөнүүд ба сэрэгэй-патриотическа бусад хэмжээ ябуулганууд эмхидхэгдэхэ байна.

Ороноо хамгаалха-ниитын бүхы хүдэлмэри саашадань хүгжөөхын түлөө, залуушуулай сэрэгэй эхин һуралсал һайжаруулхын түлөө. Зэбсэгтэ Хүсэнүүдтэ шухала хэрэгтэй мэргэжэлтэдые һургуулинуудта. ДОСААФ-ай клубуудта бэлдэлгын шанар һайжаруулхын түлөө, спортын сэрэгэй-техническэ хэмжээ ябуулгануудта хүбүүд. басагадые олоор хабаадуулхын түлөө социалис мүрысөөн габшагай һарын үедэ үргэнөөр дэлгэрхэ зэргэтэй гэжэ авиациин маршал А. И. Покрышкин хэлэбэ.

(ТАСС).

ЭМХИДХЭЛЭЙ, ПОЛИТИЧЕСКЭ ХҮДЭЛМЭРИИН

Улаан-Үдэ городой XXXVI партийна конференци

КПСС-эй горкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр А. М. БЕЛЯКОВОЙ элидхэлһ

Нүхэд делегадууд! Партиин городской комитет үнгэрһэн гурбан жэл соо бэелүүлһэн ажал ябуулгынгаа тоосоо мүнөөдэр танай анхаралда табина, гээд элидхэлшэ КПСС-эй горкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр **А. М. Беляков** хэлээ.

КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ, Буряад оронойнгоо нийслэл хотын экономико ба соёл культурые саашадань хүгжөөхэ, ажалша арадые коммунис үзэл мэдэрэлтэйгээр хүмүүжүүлхэ, городойнгоо хүн зоной ажаһуудал бүри һайжаруулха — эдэл даа, 15.800 гаран коммунистнуудые нэгэдүүлһэн партийна организацимнай бүхы ажал ябуулгынгаа хүтэлбэри болгоһон гол хараа шэглэлнүүд.

Үйлэдбэри хурдан түргэноор хүгжөөхэ, ашаг үрыень дээшэлүүлэн, научно-техническэ дэбжэлтэдэ түшэглэн, ажалай бүтээсын ургалтэ эрид түргэдүүлэн, арад зоной материальна ба соёл болбосоролой али олон эрилтэнүүдые хангаха зорилго хадаа юһэдэхи табан жэлэй түсэбэй гол хараа шугам мүн гэжэ партиин XXIV съезд зааһан байна. Партиин городской организаци энэ зорилго шиидхэлгэдэ анхаралаа табиһаниинь элитэ бэзэ. Саашань элидхэлшэ тодорхой тоо, баримтануудые хэлэжэ үгөө.

Тоосоото үе соо городой промышленна предприятинуудай гүрэндэ продукци худалдалгань 35 процентээр ургаа. Түсэбһөө гадуур 53 миллион түхэригэй продукци үйлэдбэрилэгдөө. Олонхи предприятинууд ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ даабарияа дүүргэө. Барилга-хабсаралгын хүдэлмэриин хэмжээн 27,3 процентээр ургаа, барилгашадай ажалай бүтээсэ 20 процентээр дээшэлээ.

Энэ үе соо кондитерскэ фабрика ашаглалгада абтаа, авиационно ба локомотив-вагон заһабарилгын заводуудта, «Электромашина» ба «Теплоприборто», нооһо сэбэрлэдэг ба нарин сэмбын фабрикануудта шэнэ түхеэрэлгэнүүд тодхогдоо, 380 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай гэр байра баригдаа. Тиигэжэ 10 мянган айл шэнэ гэрнүүдтэ ороо, мүн 117 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай хуушан гэрнүүд заһабарилагдаа.

Городой түхэл шэнжэ һураггүй ондоо болоо. Жэшээнь, үйлсэ гудамжануудые, ябаган харгынуудые асфальтаар дэбдилгэдэ 7 миллион түхэриг гаргашалагдаа. Ногоон ургамалнууд таригдаа, улам олон үйлсэнүүд һүниин сагта гэрэлтүүлэгдэдэг болоо.

Гурбан жэлэй хугасаада 6 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай 33 магазин баригдаа, 3,5 мянган һууритай 47 столовонууд ба буфедүүд нээгдээ.

Юһэдэхи табан жэлэй түсэбүүдые дүүргэлгэдэ 1973 он шиидхэхы удха шанартай байһаниинь мэдээжэ.

Элидхэлшэ социалис уялганууд тушаа онсолон тогтобо. Промышленностьда, барилгада, транспортда, юрэнхыдөө, арадай ажахын бүхы һалбаринуудта социалис мүрысөөн хэзээ хэзээнэйхиһээ үргэн дэлисэтэйгээр дэлгэрһэн, һайн һайхан үүсхэл, уряануудшье мүндэлһэн байна.

Партиин горкомой бюро үнгэрһэн жэлэй эхиндэ «Теплоприбор» заводой коммунистнууд токарь Д. Л. Разуваев, слесарь А. И. Плюснин гэгшэдэй 1973 онойнгоо түсэбые октябриин 1-дэ, табан жэлэй түсэбые 4 жэл 2 һара соо дүүргэхэ гэһэн үүсхэлые дэмжээ бэлэй. Мүнөө хоёр нүхэд хэлэһэн үгэдөө хүрэмөөр ажаллажа байна.

Нарин сэмбын фабрикын утаһа ээрэгшэ, КПСС-эй XXIV съездын делегат, Социалис Ажалай Герой Д. Г. Тумурова 5 жэлэйнгээ даабари 4 жэл соо дүүргэхэ уялга абаа һэн. Суута хүдэлмэришэн үнгэрэгшэ жэлэй апрель һараһаа 1974 оной түсэбөөр ажаллажа эхилээ.

Промышленна предприятинуудай, барилгын 8 мянга шахуу ажалай түрүүшүүл шиидхэхы жэлэйнгээ түсэб, уялгануудые холо урид дүүргэһэн жэшээтэй.

Промышленностьмнай үнгэрһэн жэлэйнгээ түсэб декабриин 27-до дүүргэө. Түсэбһөө гадуур 16,3 миллион түхэригэй продукци худалдагдаа (уялгын ёһоор 9 миллион түхэриг һэн). Авиационно ба прибор бүтээлгын, «Электромашина» ба «Теплоприбор» заводууд, нарин сэмбын ба нооһо сэбэрлэгдэг фабрикануудай коллективүүд бусадһаа түрүүлэн түсэб, уялгануудаа дүүргэһэн юм.

Барилгын зарим организацинууд зарим тэды амжалтатай. Хүүргэнүүдэй түмэр хэрэгсэлнүүдые бүтээдэг заводой хоёр ээлжээн, Куйбышевай нэрэмжэтэ үйлсэдэхи уран бүтээл харуулха выставкын байшан, ипподром, культурын институдай театр, «Баргажан» ба «Байгал» гостиницанууд гэхэ мэтэ томо томо барилгануудые нэрлэжэ болоно.

Түмэр замшад, автомобильна хэдэн предприятинуудай, хэлхеэ холбооной, худалдаа наймаанай, нийтын эдеэ хоолой зарим коллективүүд социалис уялгануудаа дүүргэө.

Хэды тиигэбэшье дутуу дунданууд, алдуу эндүүнүүд тухай тобшолол хэнгүн гаража болохогүй гэжэ элидхэлшэ мэдүүлбэ.

Городой 49 предприятинуудай 5-иинь гүрэнэй түсэб, абаһан уялгануудаа дүүргэжэ шадаагүй. Нэрлэбэл, мяха консервын комбинат, хүүргэнүүдэй түмэр хэрэгсэлнүүдые бүтээдэг завод, «Буржелезобетон» нэгэдэлэй хабсаргамал түмэр-бетон хэрэгсэлнүүдые бүтээдэг № 1 завод болон бусад болоно.

7 предприятинууд үнгэрэгшэ жэлдэ 1972 онойхи һоо бага продукци худалдаа. Тэдэнэй тоодо шэлэй завод (директорынь нүхэр Богданов, парторганизациинь секретарь нүхэр Петутнов), хирпиисын завод директорынь нүхэр Сентемов, парторганизациинь секретарь нүхэр Шагдуров) оролсоно.

Барилгашад зарим тэды амжалтатай гэжэ тэмдэглээ һэмди. Зүгөөр барилга, хабсаралгын жэлэй түсэб оройдоол 91 процент дүүргэгдээ. Барилгын 26 организацинуудай хахадынь гүрэнэй түсэб дабажа бираагүй.

Пассажирнуудые, мүн эд бараа зөөхэ албатан һанаһанда хүрэшэгүйгөөр ажаллана.

Нэн түрүүн, ажалай ба үйлэдбэриин журамай һулаһаа, уялгата ажал хүдэлмэридөө харюусалга багатайгаар хандалгаһаа эдэ бүхы дутагдалнууд гараа.

Ажалай ашаг үрэ дээшэлүүлхэ талаар партиин горкомой бэелүүлһэн хэмжээ ябуулганууд тоосоото элидхэл дотор нилээд ехэ һуури эзэлээ. Энэ талаар яһала ехэ юумэн хэгдээ. Тус асуудал партиин райкомуудай, эхин организацинуудай анхарал доро хододоо байгаа. Тоосоото үе соо, жэшээнь, партиин горкомой пленумүүд дээрэ иимэ асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэһэн байна: научно-техническэ дэбжэлтэ түйлаха, үйлэдбэриин доторой арга боломжонуудые гүйсэд хэрэглэхэ талаар городой парторганизацинуудай зорилгонууд, барилгын организацинуудай ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ хараа замууд. КПСС-эй горкомой бюро дээрэ иимэ асуудалнууд ходо зүбшэлэгдэдэг һэн.

Техническэ дэбжэлтын, социальна хүгжэлтын холын хараатай түсэб городой олонхи коллективүүдтэ зохёогдонхой. Тиимэһээ үйлэдбэриин техническэ хэмжээ дээшэлүүлхэ хүдэлмэри тус түсэбһөө үндэһэлэгдэдэг байха юм. Шэнэ техникэ нэбтэрүүлхэ, эмхидхэлэй техническэ ажал ябуулга бэелүүлхэ, ажалые эрдэм наукын түйлалтада түшэглэн эмхидхэхэ хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлһэнэй ашаар үнгэрһэн 3 жэлэй туршада городой промышленность 27 миллион түхэригэй ашаг үрэ үгөө. Тоосоото үе соо үйлэдбэридэ 17.5 мянган ухаалан зохёолгын, урлан нарижуулгын дурадхалнууд нэбтэрүүлэгдэжэ, жэл соо дунда зэргээр 16 миллион түхэригэй алмалта хэгдэдэг болоо. Эдэ бүгэдын ашаар юһэдэхи табан жэлэй гурбан жэл соо ажалай бүтээсэ 19,3 процентээр, продукци үйлэдбэрилгэ 29,7 процентээр дээшэлжэ, предприятинуудай олзо оршонь 39,4 процентээр ехэ болоо.

Эрдэм техникын һүүлшын түйлалтануудта түшэглэн үйлэдбэриее хүгжөөхэ, хүтэлбэрилхэ хэрэг «Теплоприбор» заводто урагшатайгаар ябуулагдана. Тус завод ороной 6 эрдэм шэнжэлгын институдуудтай нягта холбоо барисаатай, тэдэнэй туһаламжаар, дурадхалаар, үйлэдбэриингөө талмайнуудые оньһожоруулна, шэнэ технологи нэбтэрүүлнэ. Нооһо сэбэрлэдэг фабрикын коллектив бар хүсөөр хэгдэдэг хүдэлмэри хүнгэдхэхэ, хуушарһан машина ба агрегадуудые һэльбэн заһабарилха, үйлэдбэриин доторой арга боломжонуудые гүйсэд хэрэглэхэ талаар хүсэл оролдолго гаргана.

Гэхэ зуура городой олохон предприятинуудай ажалай үрэ дүн партиин XXIV съездын табиһан эрилтэнүүдтэ хүсэд харюусанагүй. Эгээн тиимэһээ промышленностьда түйлагдаһан ажалай бүтээсэ хараалагдаһан хэмжээндээ хүрэнэгүй. Табан жэлэй түсэбэй ёһоор тэрэ 3 жэлэй туршада 28,6 процентээр дээшэлхэ байгаа, үнэн дээрээ 19,3 процентээр дээшэлээ. Бүхы продукциингаа ургалтын 80 процентые ажалай бүтээсэ дээшэлүүлһэнэй ашаар абаха гэжэ түсэблөөд, оройдоол 65 процентдэ хүргөөбди. Үнгэрһэн 3 жэл соо промышленна үйлэдбэриин хэмжээн 40 процент нэмэхээр хараалагдаһан юм. Зүгөөр дээрэ дурсагдагша шалтагаанһаа уламжалан, тэрэ хэмжээн оройдоол 29,7 процентдэ хүрөө. Городой 49 предприятиин 22-тонь үйлэдбэри хүгжөөхэ түсэб дүүргэгдэнэгүй.

Иимэ байдал, жэшээнь, локомотив-вагон заһабарилгын, шэлэй заводуудта, кожгалантерейн ба кондитерскэ фабрикануудта үзэгдэнэ.

Үйлэдбэрее саг дары оньһожоруулангүйгөөр, шэнэ техникэ тодхонгүйгөөр ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэгүймнай элитэ. Гээгдэлһээ мултарха зам энэл болоно. Энэ хадаа имагтал хүсэ багатай, мүн түсэбөө дүүргээгүй предприятинуудта хабаатай бэшэ. Үйлэдбэри нарижуулан һайжаруулха асуудал түрүүшүүлэй зэргэдэ ябаһан коллективүүдэйшье анхаралһаа алдагдаха ёһогүй. Юуб гэбэл, жэшээнь, городой промышленна предприятинуудай хүдэлмэришэдэй 55 процентнь туһалбариин ажалда хүдэлнэ. Эгээ тиимэһээ оньһон техникэ нэбтэрүүлгэ, үйлэдбэридэ автомат арга хэрэглэлгэ хадаа ажалай бүтээсэ дээшэлүүлгын гол нүхэсэлынь болоно бшуу.

Үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ үйлэдбэрие техническэ талаарнь зэбсэгжүүлхэ ба коллективэй социальна хүгжэлтын холын хараатай түсэб зохёолго тон ехэ үүргэ дүүргэдэгынь арсашагүй. Предприятинуудай парткомууд, партийна бюронууд тэрэ түсэбэй дүүргэлтын хойноһоо нарин хиналта табиха зэргэтэй.

Үнгэрэгшэ жэлэй сентябрь һарада партиин горком ээлжээтэ бюро дээрээ энэ асуудалаар ЛВРЗ-гэй партком юу хэнэб гэжэ хаража үзөө һэн. Түсэбөөр хараалагдаһан олон хэмжээ ябуулганууд дүүргэгдээгүй, зариманиинь һараһаа һарада, үнгэржэ ерэхэдээ, жэлһээ жэлдэ хойшолуулагдана гэжэ элирээ бэлэй. 3 жэл соо хэгдэхэ юумэнэй хахадынь хэгдээгүй байшоо. Заводто олон түхеэрэлгэнүүд тодхогдоогүй байнхай.

Судна бүтээлгын заводто үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэлүүлхэ талаар хэмжээ ябуулганууд мүн лэ хангалтагүйгөөр бэелүүлэгдэнэ. Тиимэ дээрэһээ заводто табан жэлэй түсэбөөр хараалагдаһан ажалай бүтээсын ургалта хоёр дахин шахуу бага байһаар.

Продукци бүри ехээр гаргадаг болохын үшөө нэгэ шухала шэглэл гэхэдэ, үйлэдбэриин шэнэ хүсэнүүдые түргөөр ашаглаха, шэнэ предприятинуудые, үйлэдбэрие ашаглалгада оруулха, хуушан предприятинуудые шэнэдхэн заһабарилха хэрэг болоно. Хүүргэнүүдэй түмэр хэрэгсэлнүүдые бүтээдэг заводой, кондитерскэ фабрикын, силикатна хирпиисын заводой, макарон хэдэг фабрикын, «Электромашина» болон «Теплоприбор» заводуудай шэнэ цехүүдые проектээр хараалагдаһан хүсэн соонь ашаглаха ябадалые түргэдхэхэ шухала.

ЛВРЗ-дэ табан жэлэй түсэбые дүүргэхэ талаар гээгдэлые усадхахын тула тэндэхи механическэ цехые түргөөр ашаглалгада оруулха ябадал шухала удха шанартай юм. Зүгөөр энэ шухала барилга муугаар ябуулагдана. Барилгын хүтэлбэрилэгшэд, ЛВРЗ-гэй дирекци болон партком энэ цехые мүнөө жэлдэ дүүрэн хүсөөрнь ашаглахын тула бүхы хэмжээнүүдые абаха зэргэтэй.

Арадай хэрэглэлэй эд бараа бүри ехээр гаргадаг болохо хэрэг партийна организацинуудай, предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй онсо шухала зорилго болоно. Продукци бүри ехээр гаргадаг болохо хэрэгтэ тэрэ ехэ туһа нэмэри боложо үгэхэ бэлэй. 1972 ондо КПСС-эй горкомой пленум арадай хэрэглэлэй эд бараа бүри ехээр гаргадаг болохо, шанарыень һайжаруулха талаар городой партийна организацинуудай зорилгонууд тухай асуудал хаража үзөө һэн. 1973 ондо үнгэрэгшэ жэлтэйнь сасуулхада, город дотор үйлэдбэрилэгдэһэн арадай хэрэглэлэй эд бараанай нийтэ хэмжээн 4.5 процентээр, түсэбтэ табан жэлэй гурбан жэлэй туршада 17 процентээр нэмэһэн байна.

Арадай хэрэглэлэй эд бараа гаргаха хэрэгтэ харюусалгатайгаар хандаһан жэшээнүүд олон. «Электромашина» заводто богонихон болзорой туршада түсхай цех баригдаа. Тэрэниие заводоо өөрөө шухала хэрэгтэй түхеэрэлгэнүүдээр зэбсэгжүүлээ. Тиигэжэ электрозабьянуудые гаргадаг болоо һэн. Прибор бүтээлгын завод «Агидель» гэжэ нэрэтэй электробритва олоор гаргадаг болоо.

Мяханай комбинат, нарин сэмбын фабрика болон бусад предприятинууд арадай хэрэглэлэй эд бараа олоор, һайн шанартайгаар гаргаха гэжэ ехэ ажал хэнэ.

Зүгөөр арадай хэрэглэлэй эд бараа гаргаха хэрэгтэ бидэнэр мүнөө дээрээ үндэһэн хубилалта үшөө хээдүй байнабди. Илангаяа союзна, союзно-республиканска промышленностиин предприятинуудта культурна ажаһуудалай эд бараа гаргаха хэрэг хангалтагүйгөөр табигданхай.

Түсэбтэ табан жэлэй эхилһэнһээ хойшо арадай хэрэглэлэй эд бараа гаргаха талаар табан жэлэй түсэбһөө ехэ гээгдэлдэ ороод, энэ гээгдэлээ усадхаха талаар шухала хэмжээнүүдые абаагүй предприятинууд гэбэл: авиазавод (директорынь нүхэр Исаев), ЛВРЗ (начальнигынь нүхэр Асеев), судна бүтээлгын завод (директорынь нүхэр Розанов), «Теплоприбор» (директорынь нүхэр Сытов) мүн болоно. Шэлэй завод (директорынь нүхэр Богданов) иимэ эд бараа гаргахаяа болинхой.

Городой зон һайн мебель худалдан абаха гэжэ хүсэдэг юм. Энэ эд бараан шухаг болонхой. БМДК-гай мебель хэдэг цехые түргөөр барижа дүүргэхэ талаар Буряадай барилгын управлени, «Забайкаллес» комбинат, БМДК яаралтай хэмжээнүүдые абаха зэргэтэй.

Партийна организацинууд, партиин райкомууд, шэнээр һунгагдаһан горком арад зоной хэрэглэдэг эд бараа гаргаха түсэбөө дүүргэхын түлөө, шэнэ эд бараа гаргадаг болохын түлөө хүтэлбэрилэгшэдэй харюусалгые дээшэлүүлхэ, энэ асуудалые шиидхэхын тула ехэ оролдолго гаргаха ёһотой.

Барилгын организацинуудта үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэлүүлхэ талаар зарим тэды хүдэлмэри ябуулагдана. Түсэбтэ табан жэлэй үедэ барилгын ажал бүри ехээр оньһожоруулагдаа. Гар зүүрэй ажал бүри үргэнөөр оньһожоруулагдана. Жэшээнь, № 1-дэхи СМУ-да, 397-дохи СПМ-дэ, авиазаводой СМУ-да энэ талаар ехэ юумэн хэгдэнэ.

Һүүлэй жэлнүүдэй үедэ барилга-хабсаралгада шэнэ юумэн бии болоо. «Буржелезобетон» нэгэдэлдэ промышленна болон гэр байрын барилгада түмэр-бетон зүйлнүүдые хабсаргажа бариха арга ехээр хэрэглэгдэдэг болоо. Гэбэшье барилгадахи ажалай бүтээсэ удаанаар ургана.

Энэ асуудалые шиидхэлгэ олонхи ушарта барилгын үйлэдбэриин баазые хүгжөөхэ хэрэгтэй холбоотой юм. Түсэбтэ табан жэлэй эхинһээ хойшо энэ асуудал шиидхэгдэжэ эхилээ, хэдэ хэдэн барилганууд хэгдэжэ байна. Зүгөөр эдэ барилгануудай ябасань хангалтагүй. Буряадай барилгын управлени энэ талаар түсэбөө оройдоол 77 процент дүүргээ. Тэрэ тоодо ханын материалнуудай Грязнухинскэ заводой барилга 75 процентээр дүүргэгдээ. Тиихэдэ Буряадай барилгын управлени өөрынгөөшье баазануудые бариха талаар хангалтагүйгөөр хүдэлнэ.

Грязнухинскэ хирпиисын заводто гэр байрын томо панельнүүдые хэдэг шэнэ заводой барилга 1974 ондо шиидхэхы удха шанартай болохо ёһотой. Эдэ предприятинуудай түрүүшын ээлжээе ашаглалгада заатагүй оруулха шухала.

Тон тодорхой түсэбшье манай бүхы нөөсэ арга боломжонуудые хүсэдөөр хараадаа абажа шадахагүй юм гээд партида, совет арадта хандаһан Хандалга соогоо КПСС-эй ЦК заана. Эдэ нөөсэ арга боломжонууд ажалдаа үүсхэлтэйгээр хандаһанай, эдэбхи үүсхэл үргэнөөр хүгжөөһэнэй, коллектив бүхэнэй, хүдэлмэришэн бүхэнэй эмхидэл болон харюусалгые дээшэлүүлһэнэй ашаар элирүүлэгдэжэ, ашаглагдажа шадагдаха байна. Ажалай коллектив бүхэндэ доторой арга боломжонуудые элсүүлһэнэй үндэһөөр продукци бүри ехээр гаргадаг болохо, шанарынь һайжаруулха шухала.

Городой предприятинуудта түхеэрэлгэнүүдые, транспортые һайнаар ашагладаг болохо гээшэ ехэхэн нөөсэ болоно. Автомобильнууд олон ушарта хооһоор ябана, хүдэлмэриин сагые миин гээхэ ушар ехэ хохидол үзүүлнэ, городой автомобильна ажахынуудта ажалай журам эбдэхэ ябадал олон. Автомобильна олон ажахынуудта жолоошодой архи уугаад, машинаяа жолоододог дээрэһээнь олон автомашинанууд ашаглагданагүй, гэхэ зуура жэл бүри олон жолоошод машина жолоодохо эрхэһээ хаһагдана. Ушарынь гэхэдэ, һогтуугаар машина жолоодоно.

Гаргадаг продукциингаа шанар һайжаруулха ябадал үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэлүүлхэ шухала арга болоно. Энэ асуудал партиин городой, районуудай комитедүүдэй гол анхаралда хододоо байдаг, мүн бүхы партийна организацинуудшье анхаралаа хандуулдаг юм. Энэ асуудалые «Электромашина» заводой партийна организаци, хүдэлмэришэдэй болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив хамаһаа һайнаар шиидхэхэ гэжэ хэлэлтэй. Мүн «Теплоприбор», судна бүтээлгын заводуудай, оёдолой фабрикын, БМДК-гай партийна организацинууд энэ талаар ажалаа нилээд һайжаруулаа.

Тиихэдэ мяханай комбинадай, пивын заводой, № 2 хилээмэнэй заводой партийна организацинууд продукциингаа шанар һайжаруулха асуудалнуудта анхаралаа багаар хандуулна. Мүн барилга-хабсаралгынШье хүдэлмэриин шанар горитойхоноор һайжаруулха шухала. Баригдажа дүүрэһэн барилгануудые ехэ дутагдалтайгаар тушааха ябадал барилга дээрэ үзэгдэнэ. Түсэбтэ табан жэлэй эхилһэнһээ хойшо бодхоогдоһон барилгануудай нэгэнииншье дутагдалгүйгөөр тэрэ дороо тушаагдаагүй.

Барилгын муу шанарай шалтагаан гэбэл, промстройматериалнуудай нэгэдэлэй, «Буржелезобетон» нэгэдэлэй предприятинуудай гаргадаг хангалтагүй шанартай продукци болоно.

Продукциин шанар һайжаруулхын түлөө предприятинуудай, барилгын организацинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй харюусалгые саашадаашье оролдосотойгоор дээшэлүүлхэ шухала.

Предприятинуудай, барилгануудай ажалай үрэ дүнгүүдые һайжаруулха шухала шэглэл гэхэдэ, ашаг үрэгүй гаргашануудые хорооохо ябадал болоно. Олон предприятинуудта энэ гаргаша ехэ хэмжээнэй болодог.

Инженерно - техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй эдэбхи үүсхэлһээ, оруулһан хубитаһаань научно-техническэ дэбжэлтын дабшаса, үйлэдбэриин ашаг үрын ургалта олонхи ушарта дулдыдадаг байна. Мүнөө городой 10 мянган инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй хахадынь шахуунь 5 миллион түхэригһөө дээшэ экономическа ашагтай урлан нарижуулгын дурадхал нэбтэрүүлэнхэй.

Железнодорожно райондо инженернүүдэй, технигүүдэй ухаалан зохёохо эдэбхиие дээшэлүүлхэ талаар муу бэшэ хүдэлмэри ябуулагдана. Тиихэдэ Советскэ, Октябрьска районуудай предприятинуудта энэ хүдэлмэриие шангадхаха хэрэгтэй. Хүдэлмэришэдэй мэргэжэл дээшэлүүлхэ, хүдэлмэришэдэй шэнэ кадрнуудые бэлэдхэхэ хэрэг техническэ дэбжэлтэ бэелүүлгэдэ онсо шухала үүргэтэй юм. Мүнөө тарифна шэнэ түлбэридэ ороһоной һүүлээр энэ хэрэг бүришье ехэ удха шанартай болонхой. Энэ хүдэлмэри манай бүхы шахуу предприятинууд болон организацинуудта ябуулагдажа байнхай. Зүгөөр энэ хүдэлмэриие улам нарижуулха шухала.

Хүтэлбэриие саашадань нарижуулан һайжаруулха ябадал предприятинуудай, барилгануудай хүдэлмэриин ашаг үрые дээшэлүүлхэ онсо шухала эрхэ нүхэсэл мүн болоно. Энэ талаар авиационно заводто һайшаалтай юумэнүүд үсөөн бэшэ. Тоосоото үеын туршада КПСС-эй горком үйлэдбэрие хүтэлбэрилхэ онол аргануудые һайжаруулха талаар заводой парткомой дүршэлые тусхайта хаража үзэһэн юм. Тиихэдээ энэ дүршэлыень бусад партийна организацинуудта тарааха зорилго табиһан байгаа. ЛВРЗ-дэ, авиазаводто автомат аргаар үйлэдбэрее хүтэлбэрилхэ гурим нэбтэрүүлэгдэжэ байна.

Мүнөө хүтэлбэрилэгшэдэй эрхэ ба уялгануудые, харюусалгыень тодорхойлжо үгэхэ, мэргэжэл шадабаринень дээшэлүүлхэ, ажалшадые хүтэлбэрилжэ шадаха, шэнэ юумые дэмжэжэ шадаха шадабаритайгаар тэдэниие хүмүүжүүлхэ гээшэ хүтэлбэри һайжаруулгын тон шухала эрхэ нүхэсэл болонхой.

Манай олон предприятинуудта ажалай эмхидхэл һайжаруулха шухала. Коллективүүдэй ажалай эмхидхэлдэ ехэ дутагдалнууд бии. Энээниие нэгэ иимэ жэшээ дээрэһээ хаража болоно. Авиационно, прибор бүтээлгын, локомотив-вагон заһабарилгын, «Теплоприбор» заводуудта 50 процент продукцинь һарын гурбадахи арбан хоногто гаргагдана. Жэгдэ бэшээр хүдэлдэг байһанай гэршэ энэ ха юм даа.

Буряадай барилгын управленидэ хүтэлбэриин гуримые горитойхоноор һайжаруулха, барилгын эмхидхэл, технологи үндэһөөрнь нарижуулха хэмжээнүүдые абаха шухала. Мастернуудай, прорабуудай, участогуудай начальнигуудай үүргые дээшэлүүлхэ бологдоно.

Бригадануудай ажалай эгээн һайн эмхидхэл нүхэр Злобиной бригадын жэшээ болоно. Энэ дүршэлые бодото дээрэнь халан абахын тула ехэ хүдэлмэри ябуулха шухала.

Саашань элидхэлшэ хүмүүжүүлгын, үзэл сурталай хүдэлмэриин асуудалнуудта ороно.

Город дотор һуралсалай энэ жэлдэ политическэ эхин 158 һургуули, марксизм-ленинизмын үндэһэ һуури шудалдаг 360 һургуули, 277 теоретическэ семинар, марксизм-ленинизмын үдэшын университет хүдэлнэ. 22,5 мянганһаа олон хүн партийна гэгээрэлэй һургуулинуудта һуралсана.

Хүтэлбэрилхы кадрнуудые үзэл сурталай талаар хатуужуулха хэрэг КПСС-эй горкомой шухалын шухала зорилго болоно. КПСС-эй ЦК-гай мэдэжэ тогтоолнуудай һүүлээр энэ хүдэлмэриин хэмжээн нилээд һайжараа. Мүн энэ асуудал партиин горкомой пленум дээрэ табигдаһан юм.

Мүнөө үедэ хүтэлбэрилхы бүхы хүдэлмэрилэгшэд политическэ гү, али экономическа али нэгэн һуралсалда хабаадуулагданхай. КПСС-эй горкомой дэргэдэ партийно-ажахын эдэбхитэдэй сагүргэлжэ хүдэлдэг семинар бии. Мүн партиин горкомой, райкомуудай үнгэргэдэг теоретическэ, экономическа семинарнууд, научно-практическа конференцинүүд хүтэлбэрилхы кадрнуудай эрдэм дээшэлүүлгэдэ тодорхой үүргэ дүүргэдэг юм.

Партийна гэгээрэлэй болон комсомолой һуралсалда, бүгэдэ нийтын экономическа һуралсалда 36 мянган хүн экономическа эрдэмээ дээшэлүүлнэ. Гадна город дотор коммунис ажалай 321 һургуули, экономическа эрдэмэй үндэһэ һуури шудалдаг 129 һургуули хүдэлнэ.

Авиационно заводто, «Свинопромтрестдэ», геологоуправленидэ, «Электромашина» заводто, БМДК-да, мүн бусад хэдэ хэдэн предприятинуудта экономическа һуралсал муу бэшээр эмхидхэгдэнхэй. Гэбэшье олон партийна организацинууд экономическа һуралсалые һулаар хүтэлбэрилнэ. Шэлэй, архиин заводуудта, горбыткомбинадта, мүн бусад коллективүүдтэ кадрнуудай экономическа һуралсалай түсэб мүнөө болотор табигдаагүй байһаар.

Үзэл сурталай, хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин шухала зорилгонуудай нэгэн гэхэдэ, тэрэнэй нүлөөе, ашаг үрыень дээшэлүүлхэ ябадал болоно. Хэшээлдээ абаһан эрдэмынь хүнэй ажал ябуулгые, ажабайдалыень хүтэлбэрилхэ гол ёһо хододоо болодоггүй гэжэ хэлэлтэй. Энээнһээл боложо, нийтын гурим эбдэхэ, гүрэнэй, партийна журам эбдэхэ ушар үзэгдэдэг байна.

Коллективүүдтэ, мүн хүн зоной ажаһуудаг газарта нийтэ-политическэ хүдэлмэриие һайнаар ябуулха, онол аргыень һайжаруулха хэрэгтэ партиин райкомуудай, партийна организацинуудай анхаралые партиин горком ходо хандуулжа байгаа. Эдэ асуудалнууд горкомой, райкомуудай пленумүүд болон бюро дээрэ саг үргэлжэ зүбшэгдэжэ байһан юм.

Партиин горкомой, райкомуудай дэргэдэ политинформаторнуудай һуралсал эмхидхэгдэнхэй. Марксизм-ленинизмын үдэшын университедтэ политинформаторнуудые бэлэдхэхэ отделени хүдэлнэ. Мүнөө эндэ 220 хүн һуралсана.

ЛВРЗ-дэ, «Теплоприбор» заводто, 8-дахи автобазада, «Бурятгражданпроектын» институдта политинформаци үнгэргэхэ һайн дүршэл олдонхой.

Гэхэ зуура энэ хэрэгтэ дутагдалнууд бии. Олон коллективүүдтэ политическэ мэдээсэл саг үргэлжэ хэгдэдэггүй байна.

Манай обществын үндэһэ һуури болохо ажалша коллективүүд хүнүүдые хүмүүжүүлгэдэ түйлай ехэ үүргэ дүүргэдэг байна. Коллективэй гэшүүн бүхэнэй һайнаар ажаллаха, олониитын ажал ябуулгын эдэбхи үүсхэл гаргаха һайн эрхэ байдал байгуулдаг газарта ажалай амжалта түйлагдадаг, социалис уялганууд дүүргэгдэдэг байна. Энэ талаар локомотивна депогой партийна организацида ехэ юумэн хэгдэдэг. Тиигэжэ локомотивна депогой коллектив абаһан уялгануудаа дүүргэхэ талаар ехэ амжалта түйлаа.

Гэхэ зуура, электроремзаводто, минторгын СМУ-да, № 2 хилээмэнэй заводто, макарон хэдэг фабрикада коллективэй дунда ябуулагдадаг хүмүүжүүлгын хүдэлмэри һуладанхай.

Инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд, коллективэй гэшүүдые хүмүүжүүлхэ талаар ехэ үүргэ дүүргэдэг байна. Энэ талаар үшөөл ехэ хүдэлмэри хэхэ ёһотойбди.

Һуралсалай - хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие һайжаруулха, ерээдүйн мэргэжэлтэдые үзэл сурталай, политическэ талаар хүмүүжүүлгэдэ зорюулагдаһан дээдэ һургуулинуудай, техникүмүүдэй партийна организацинуудай ажал ябуулга элидхэл дотор гүнзэгыгөөр шэнжэлэгдээ. Һайн талыень дурдахa зуураа, элидхэлшэ эндэ ушарһан дутагдалнуудые заажа үгөө.

С[...]
нүүдэй һуралсалай
саашадань һайжару[...]
хэшээлһээ гээгдэхэ
олон, һургуулиһаа га[...]
ха, нийтын гурим
ябадал үзэгдэнэ.

Ажалые эрдэмэй
эмхидхэхэ үндэһэ һу[...]
үйлэдбэрие хүтэлб[...]
шэнэ онол аргануудт[...]
дентнэр багаар тан[...]
Мүн ерээдүйн мэргэ[...]
үйлэдбэрие эм[...]
ажалша коллекти[...]
дунда хүмүүжүүлгын
мэри ябуулха дадалда[...]
лаар һургагдана.

Элидхэлшэ мүн
эрдэмэй һургуулиин,
ликын эрдэмтэдэй,
тура, искусствын ху[...]
рилэгшэдэй ажал ябу[...]
асуудалнууд тушаа х[...]

Мүн городой куль[...]
гэгээрэлэй эмхи зур[...]
дай ажал ябуулгые
дань һайжаруулха а[...]
нуудта тогтоо.

Партиин горкомой
һан эмхидхэлэй-парти[...]
дэлмэриие шэнжэлхэ
раа, элидхэлшэ ингэ[...]
лэбэ:

— КПСС-эй горкомо[...]
комуудай партийна
зацинуудай ябуулдаг
хэлэй, политическэ хү[...]
риин онол арга, а[...]
соёл культурын бай[...]
тые хүтэлбэрилхэ хэ[...]
манай үе сагай эри[...]
КПСС-эй XXIV съезд[...]
биһан ехэ зорилго[...]
хэмжээндэ тааруу ба[...]
тула горком оролдодог
гаа.

1973 оной мартда
дой партийна орган[...]
нуудта эхилһэн пар[...]
документнүүдэй һэл[...]
мүн тэрээндэ бэлэдхэл
мунистнуудай эдэбхи
шэлүүлгэдэ, партийна
рам бэхижүүлгэдэ
ехэ нүлөө үзүүлээ. Па[...]
на организацинууд
ваар хараалагдаһан
нуудаа коммунистну[...]
дүүргэхын хойноһоо
наар хинажа байдаг
Үнгэрһэн жэлдэ энэ
далаар партийна суглаа[...]
дээрэ мянга гаран ком[...]
нистнууд тоосоогоо
байна.

Энэ жэлдэ партийна д[...]
ментнүүдые һэлгэхэ хэр[...]
эмхитэйгээр дүүргэхэ
рилго партиин райкому[...]
партийна организацину[...]
үмэнэ табигдана. Парт[...]
документнүүдые һэл[...]
үедэ олдоһон дүршэ[...]
саашадаашье хэрэгл[...]
байха шухала.

Районуудай конфере[...]
нууд, тоосоото-һунгал[...]
суглаанууд хадаа райко[...]
дай, партийна организ[...]
нуудай ябуулдаг эмх[...]
лэй, политическэ хүдэ[...]
риин хэмжээнэй ургаһа[...]
гэршэлжэ үгөө. Тоосо[...]
һунгалтын партийна ол[...]
суглаанууд эдэбхитэй
эмхитэйгээр, шанар һ[...]
тайгаар үнгэрөө.

КПСС-эй горком аб[...]
шиидхэбэринүүдэйнгээ д[...]
гэлтын хойноһоо хин[...]
хэхэ талаар эмхидхэлэй
хүдэлмэри ябуулаа. КП[...]
эй горком, райкомууд
ажал тухайгаа, аб[...]
шиидхэбэринүүдэй дүү[...]
дэһэн тухай горкомой,
комуудай пленумүүд д[...]
партийна эдэбхитэдтэ м[...]
сэжэ байдаг болонхой.
бэшье шиидхэбэринү[...]
дүүргэлтын хойноһоо х[...]
та эмхидхэлгэдэ горит[...]
дутуу дунданууд бии.

Партиин горком кадр[...]
дай дунда ябуулдаг хү[...]
мэри һайжаруулха, т[...]
ниие шэлэн олохо, томи[...]
хүмүүжүүлхэ ленинскэ
ёһонуудые нарин нягт[...]
хүтэлбэри болгохо уялга[...]

Элидхэлшэ городой
тагай Соведүүдэй а[...]
ябуулгын асуудалнууд
дэлгэрэнгыгээр тогтоо.

Элидхэлшэ А. М. Бе[...]
ков үгынгөө түгэсх[...]
ингэжэ хэлээ:

— Партида, совет ар[...]
та КПСС-эй Центральна[...]
митедэй хандаһан Ха[...]
далгаар, 1974 ондо Б[...]
хэсоюзна социалис мүр[...]
дэлгэрүүлхэ тухай КПСС[...]
ЦК-гай, СССР-эй Минис[...]
нүүдэй Соведэй, ВЦСПС[...]
ВЛКСМ-эй ЦК-гай то[...]
тоолоор үүсхэгдэһэн а[...]
лай, политическэ
жэлтын оршон байда[...]
манай конференци үнгэр[...]
байна. Хаа хаанагүй ү[...]
жын түсэбүүд, ехэ уял[...]
нууд абтана. Городой б[...]
предприятинуудай кол[...]
тивүүдтэ КПСС-эй ЦК[...]
Хандалга ехэ дэбжэлтэ[...]
гээр һайшаагдана.

Бидэниие ехэ зорил[...]
ехэ ажал хүлеэжэ бай[...]
1974 оной, тодорхойло[...]
жэлэй түсэб даалгабари[...]
дые, социалис уялгануу[...]
болзорһоонь урид дүүргэ[...]
юһэдэхи табан жэлэй түс[...]
бые бүхыдэнь дүүргэхэ зо[...]
рилго манай урда табигда[...]
хай.

Городой партийна орган[...]
заци урдаа табигдаһан зо[...]
рилгоёо амжалтатайгаа[...]
дүүргэхэ гэжэ найдажа бай[...]
һанаа мэдүүлхыемни зүб[...]
шөөгыт.

УЛААН-ҮДЫН «Электромашина» заводой продукци республикаһаа холо саагуур алдаршанхай. Энэ талаар ажалай түрүүшүүл ехэ габьяатай юм. Предприятиин ветеран, газаар шэрээгшэ Александр Агафонович Федотов халаанайнгаа даабарие 130 процентээр бэелүүлжэ, электромеханическа цехэй хүдэлмэришэдэй уялга, түсэбүүдээ дүүргэхэдэнь ехэ туһа нэмэри хэнэ.

Александр Агафонович — коммунис ажалай ударник. Нийтын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: А. А. Федотов.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

АШАГ ҮРЫЕ УЛАМ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ

Элидхэл тушаа үгэ хэлэлгэ

Партиин горкомой тоосоото элидхэл тушаа эгээн түрүүлэн партиин Железнодорожно райкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр **Вовк В. Н.** үгэ хэлэжэ, КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые, юһэдэхи табан жэлэй түсэбэй даабаринуудые дүүргэхэ талаар районойнгоо ажалшадай туйлаһан амжалта, ажалайнь дутуу дундануд тушаа хөөрэжэ үгөө. Район бүхыдөө үнгэрһэн гурбан жэлэй туршада түсэб даабаряа дүүргэжэ гараа. Илангаяа үнгэрһэн 1973 он — шиидхэхы жэл болоо. Социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрээ. Тиигэжэ ажалай түрүүшүүл олоороо урган гараа. Мүнөө манай райондо коммунис ажалай 500 гаран бригада, цех хүдэлнэ, 18,5 мянган хүдэлмэришэд коммунис ажалай ударнигай нэрэ солодо хүртэнхэй.

Районой промышленна предприятинууд үнгэрһэн 3 жэлдэ продукци үйлэдбэрилгээ 19,6 процентээр ехэ болгожо, 57 шэнэ эд хэрэгсэл бүтээн гаргадаг болоо, түсэбһөө гадуур 29 миллион түхэригэй олзо оруулаа, 135 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай гэр байра, мүн культурно-ажаһуудалай бусад барилгануудые бодхоогоо.

Мүнөө районой ажалшад КПСС-эй ЦК-гай Хандалгада харюу болгон, ажалайнгаа эршые бүри үргэдхэнэ, социалис мүрысөөнэй тугые бүри өөдэнь үргэнэ. Үйлэдбэриин коллектив бүхэндэ суглаанууд боложо, доторойнгоо арга боломжонуудые элирүүлнэ, тиигээд дээшэлүүлэгдэһэн уялга абана.

Саашань нүхэр В. Н. Вовк ажалайнгаа дутуу дундануудай тушаа тогтохо зуураа, хэдэ хэдэн шухала асуудалнуудые тайлбарилжа үгөө. Гэбэл, олон предприятинуудта ажалай журам һула, хүдэлмэриин сагые миин гээхэ ушар олон, социалис мүрысөө эмхидхэлгэдэ ёһо тэдысэ хандаха ябадал үзэгдэнэ. Тиимэ дээрэһээ ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, продукци худалдаха талаар табан жэлэй түсэбэй гол даалгабаринуудһаа гээгдэхэ ушар гараа. Хэдэ хэдэн предприятинууд бүришье ехэ гээгдэлдэ ороонхой.

1974 оной түсэб, даабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэхын тула техническэ дэбжэлтын түлөө тэмсэлые улам шангадхаха шухала гэжэ үгэ хэлэгшэ онсолон тэмдэглээ. Энэ талаар партийна хүтэлбэриие һайжаруулха хэрэгтэй.

Үшөө нэгэ шухала хэрэг гэхэдэ, ажалшадай экономическа һуралсалые нэгэ гуримтай болгобол, һайн байгаа. Тиихэдэ город дотор дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй гуримые бүри эли тодо болгохо хэрэгтэй гэжэ һанагдана.

Ноохо сэбэрлэдэг фабрикын хүдэлмэришэн, коммунис ажалай ударник **А. Ц. Онгоева** үгэ абана. Ажалшадай ажаһуудал һайжаруулха гэһэн КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдэй амжалтатайгаар дүүргэгдэжэ байһаниие бидэ, хүдэлмэришэд, нюдөөрсө харанабди, бээрээ үзэнэбди. Тиихэдэ мүнөө партийна документнүүдэй һэлгэлтэ боложо байһан үе онсо илгаатай, гээд тэрэ хэлэнэ. Энэ үедэ коммунистнуудай түрүү үүргэ дээшэлнэ. Тэдэнэр ехэ, шанар һайнтай, үнэгүй продукци бүтээн гаргаха гэһэн уряае дээрэ үргэн ябана. Фабрикын хүдэлмэришэд 1973 оной түсэб дүүргээ, түсэбһөө гадуур 1,6 мянган тонно нооһон гүрэндэ тушаагдаа.

Социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ гэһэн партиин ЦК-гай уряае дэмжэжэ, фабрикын олон хүдэлмэришэд габшагай ажалай үльгэр жэшээ харуулна.

Бүри һайнаар хүдэлхын тула доторойнгоо элсүүлэгдээгүй арга боломжонуудые ашаглаха тушаа тэрэ онсо тогтоо. Жэшээнь, продукциин шанар үшөөл доогуур сэгнэгдэнэ, ажалһаа һамшаха ушар олон. Партийна организацинууд, коммунистнууд эдэ дутагдалнуудые обёоронгүй гараха эрхэгүй.

Тэрэшэлэн барилгашад, жэшээнь, Октябрьска районой 20-хи, 40-хи кварталнуудта гэр байрын барилга хэхэдээ, культурно-ажаһуудалай, худалдаа наймаанай барилгануудые бодхоодоггүй байна. Энээнһээнь боложо, магазин, һургуули, эмнэлгын газар үгы кварталнууд бии болоно. Мүн городой транспорт муугаар хүдэлнэ. Эдэ дутагдалнууд тушаа партиин горком, горсоведэй гүйсэдком анхаралаа табиха бээз гэжэ найдажа байһанаа үгэ хэлэгшэ мэдүүлээ.

1974 оной түсэбые фабрикын ажалшад амжалтатайгаар дүүргэхэ гэжэ тэрэ үгынгөө түгэсхэлдэ конференциие найдуулаа.

Авиационно заводой директор **С. И. Исаев** партиин XXIV съездын шиидхэбэринүүдые дүүргэхэ талаар заводой партийна комитедэй, хүтэлбэрилэгшэдэй ябуулжа байһан эмхидхэлэй, ниитэ-политическэ хүдэлмэри тухай хэлээ. 1970 онтой сасуулбал, продукци гаргалга нилээд ехэ болоо, ажалай бүтээсэ 71,7 процентээр нэмээ, үйлэдбэриин дүрбэлжэн метр талмай дээрэһээ продукци абалга хоёр дахин ехэ болоо. Олон шэнэ продукци гаргагдана, шэнэ технологи нэбтэрүүлэгдээ. Энээндэ заводой инженерно - техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй габьяа ехэ, тэдэнэр ажал хэрэгээ мэдэхэ һайн мэргэжэлтэд байха уялгатай.

Үгэ хэлэгшэ саашань инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй харюусалга тушаа тогтоо. Тэдэнэр хэлэһэн үгэдөө хүрэхэ, түсэбэй дүүргэлтые өөһэдөө хангажа шадаха харюусалгатай хүнүүд байха ёһотой. Мүн журам һайнтай, харюусалга ехэтэй байхаар кадрнуудые хүмүүжүүлхэ шухала гэжэ тэрэ тэмдэглээ. Гэхэ зуура энэ талаар дутагдалнууд үзэгдэнэ. Жэшээнь, хүдэлмэриин ехэ саг миин хаягдана, ажалһаа али олон шалтагаанаар гээгдэхэ ушар гарана. Мүн зарим хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд харюусалгатай ажал даажа байгаашье һаа, хооһон үгэ дэлгэдэг байха юм. Энэ хэлээшээ нүхэр Исаев хэдэ хэдэн тодорхой баримтануудаар гэршэлээ.

Заводой коллектив 1974 ондо Бүхэсоюзна социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ тухай КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй, ВЛКСМ-эй ЦК-гай тогтоолые гүн сэдьхэлһээ һайшаагаад, 1974 оной түсэб даабаринуудые үлүүлэн дүүргэхэ гэжэ шиидээ, гээд тэрэ мэдүүлээ.

— «Электромашина» заводой коллектив КПСС-эй ЦК-гай Хандалгые, мүн 1974 ондо Бүхэсоюзна социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ тухай КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй, ВЛКСМ-эй ЦК-гай тогтоолнуудые дэмжэхэ зуураа, ажалай, политическэ ехэ дэбжэлтын оршон байдалда абтанхай,— гээд «Электромашина» заводой слесарь **В. И. Реутов** үгэеэ эхилээ. 1973 оной түсэбые заводой коллектив дүүргээ. Түсэбһөө гадуур 2,2 миллион түхэригэй продукци худалдагдаа, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэб мүн лэ бэелүүлэгдээ, продукциин өөрынь үнэ сэн 1,2 процентээр доошолоо, тиигэжэ металл, электрын элшэ хүсэн алмагдаа, арадай хэрэглэлэй эд бараа гаргаха түсэб үлүүлэгдээ.

Продукциин шанар тушаа хэлэхэдэ, 13 двигатель шанарай тэмдэгтэй болонхой.

Минии бригада, гээд тэрэ саашань хэлэнэ, табан жэлэйнгээ түсэбые В. И. Ленинэй түрэһөөр 105 жэлэй ойдо дүүргэхэ уялга абаа. Туйлаһан амжалтаараа амархагүйбди, шиидхэгдээгүй асуудалнуудые шиидхэхын тула оролдохобди, ажалай журам һайжаруулхабди.

Ажалдаа хайхарамжагүйгөөр хандадаг, зайгуул хүнүүд тушаа онсо хэлэлтэй. **Тиимэ хүнүүдэй дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулхаһаа гадна, хуулиин харюусалгада хабаадуулха шухала. Юрэдөөл, зайгуултаха, олзотой ажал бэдэржэ, нишэ тиишээ гүйхэ аргыень хааха хэрэгтэй, гээд тэрэ хэлээ.**

Нүхэр Реутов городой транспортын хүдэлмэри тушаа тогтоо. Илангаяа 17, 26 номерой автобусууд, мүн трамвайнууд үсөөн ябана. Энээнһээ боложо, олон хүдэлмэришэд ажалһаа гээгдэнэ. Энээниие усадхаха хэмжээнүүд абтаха ёһотой.

Заводой партийна организациин хэхэ хүдэлмэри ехэ. Һаяхан манай коллектив угтамжын түсэб абаа. Энэ түсэбые бэелүүлхэ хэрэг заводой бүхы коммунистнуудай гол зорилго болоно. Энэ зорилгые бидэнэр дүүргэжэ шадахабди, гээд үгэ хэлэгшэ конференциин делегадуудые найдуулаа.

Буряадай барилгын управлениин начальник **К. А. Восканянц** үгэ хэлэжэ, барилгын дутагдалнууд, шиидхэхэ зорилгонууд тушаагаа тогтоо. Үнгэрһэн 3 жэлэй туршада 60 миллион түхэригэй 150 барилга бодхоогдоо. 1973 он барилгашадта ехэ бэрхэшээлтэй жэл болоһон байна. Ушар юуб гэхэдэ, барилгын түсэб ехэ болоо. Тиигэжэ түсэбөө дүүргээгүй байна.

Элидхэл дотор хэлэгдэһэн барилга тушаа шүүмжэлэл зүб. Барилганууд унжагайрна, шанарынь олон ушарта муу, ажалай эмхидхэл, журам һула, хүдэлмэриин ехэ саг миин хаягдана. Эдэ бүгэдые усадхаха хэмжээнүүд абтадагшье һаа, аша үрэнь үшөөл багаар харагдана. Барилгын управленинүүдэй партийна организацинууд, коммунистнууд эдэ дутагдалнуудые усадхаха талаар эмхидхэлэй, ойлгууламжын хүдэлмэри ашагтайгаар ябуулха болоно.

Энэ жэлэй түсэб бүришье ехэ. Бүхыдөө манай барилгашад 62 миллион түхэригэй барилга хэхэ түсэбтэй. Энэ ехэ ажал. Тиибэшье барилгашад энэ түсэбөө дүүргэжэ шадаха гээд конференциин делегадуудые найдуулха байнаб.

Республикын дотоодын хэрэгүүдэй министр **Н. В. Бутуханова** үгэ үгтэнэ. Хуули бэелүүлхэдэ, ниитын гурим сахилгада һэргылэмжын хүдэлмэри ехэ удха шанартай гэжэ тэрэ тэмдэглээб. Энэ талаар милициин хүдэлмэрилэгшэд городой болон районуудай партийна организациин хүтэлбэри доро нилээд ехэ юумэ хэжэ байдаг юм. Энээнэй ашаар гэмтэ ябадал гаргалга үсөөрнэ. Тиигэбэшье ниитын гурим эбдэхэ, хулигантаха, тиихэдэ аюул ехэтэй гэм хэхэшье ушар үзэгдэһөөр. Эдэ ушарнуудай шалтагаануудые дурдаха зуураа, архидалга болбол бүхы гэм зэмэ хэһэн ябадалай гол шалтагаан олонхи ушарта болодог гэжэ министр тэмдэглээ.

Ниитын эмхинүүд болохо арадай дружинануудай, нүхэдэй сүүдүүдэй, эхэнэрэй соведүүдэй, мүн ажалай коллективүүдэй хүмүүжүүлгын хүдэлмэри һайнаар ябуулдаг газарта гэм хэхэ ушар үсөөн. Тиимэһээ партийна, профсоюзай, комсомолой организацинууд энэ талаар анхаралаа хандуулха болоно.

Үгэ хэлэгшэ ниитын зоори камгаалха, автомобильна транспортын усалнуудые зайсуулха тушаа онсо тогтоо. Жэшээнь, худалдаа наймаанай эмхинүүдэй харуул хараха шэнэ техническэ зэбсэг хэрэглэдэг болоһонһоо хойшо хулгай эрид үсөөрөө. Иимэ түхеэрэлгэнүүдээр промышленна предприятинууд болон бусад эмхинүүд зэбсэгжээ һаань, зөөри хулгайлха ябадал үсөөрхэ һэн.

Автомобильна транспортда усал олон үзэгдэнэ. Энээнэй шалтагаан саһал архи уүһан ушар болоно.

Тэрэшэлэн городой олон үйлсэнүүдэй харгы муу. Энэ хадаа горгүйсэдкомой анхарал татаха зэргэтэй. Харгы заһаха, харгы хүндэлэн гараха тусхай заабари, тэмдэгүүд һайнаар хэгдэхэ ёһотой.

Тиихэдэ «Эрхим гуримтай городой түлөө» хүдэлөө дэлгэрүүлхэ гээшэ гэмтэ ябадал гаргалгатай тэмсэхэ, ниитын гурим һайнаар сахиха хэрэгтэ ехэ туһа нэмэри болохо һэн гээд үгэ хэлэгшэ тэмдэглээ.

Барилгашадайнгаа ажал хэрэг тухай 834-хи СМП-гэй кранай машинист **М. И. Уваров** хөөрэжэ үгөө. 1973 онойнгоо түсэбые энэ эмхиин барилгашад 101,7 процент дүүргээ. Хүүргын түмэр хэрэгсэлнүүдые бүтээхэ заводой барилгые болзорһоонь 14 һараар урид дүүргээ. Эндэ табан жэлэй түсэбые болзорһоонь холо урид дүүргэхын түлөө хүдэлөөн үнинэй дэлгэрэнхэй.

Мүнөө коллективэй дунда митинг, суглаанууд үнгэржэ, КПСС-эй ЦК-гай Хандалгые зүбшэн хэлсээд, харюудань угтамжын түсэб, дээшэлүүлэгдэһэн уялганууд абтаа. Барилгашад ажалайнгаа бүтээсэ дээшэлүүлхын, продукциин өөрынь үнэ сэн хямдаруулхын, шанарыень һайжаруулхын түлөө тэмсэл бүри хүсэтэйгөөр дэлгэрүүлээ.

Үгэ хэлэгшэ барилгашадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэриин һулаар ябуулагдадаг байһан тушаа шүүмжэлэл хээд, ямар хэмжээнүүдэй абтажа байһан тухай хэлээ. Орон доторoo суурхадаг бригадирнууд Злобинай, Басовой жэшээгээр хүдэлхэ гэһэн хүдэлөөнэй эхи табигдажа байна. Энэ ушар барилгашадые хүмүүжүүлгэдэ ехэ туһа боложо үгэхэ.

— КПСС-эй ЦК-гай декабриин Пленумэй шиидхэбэринүүд дотор табигдаһан зорилгонуудые дүүргэхын, үлүүлэн дүүргэхын түлөө тодорхой хэмжээнүүдые манай завод абажа байна, — гээд ЛВРЗ-гэй парткомой секретарь **В. А. Уланов**, — үгэеэ эхилээ — Заводой партком, дирекци энэ талаар тодорхой түсэб табинхай, коллектив угтамжын түсэб абаа. 1974 оной түсэб дүүргэгдэхэ гэжэ хэлэхэ байнам.

Үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлгэ — манай партийна хүдэлмэриин гол шэглэл гэжэ тэрэ хэлээ. Энээндэ социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлгэ, коммунистнуудай түрүү үүргэ бүри өөдэнь үргэхэ ябадал шухала удха шанартай. Заводой партийна организаци ажалшадые социалис журамда, патриотизмда һургаха хүдэлмэреэ харааһаа алдаха ёһогүй.

Заводто табан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ гэһэн хүдэлөөн дэлгэрэнхэй. Мүнөө энэ хүдэлөөндэ 4 мянган хүдэлмэришэд хабаадана. Мүн инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд урлан нарижуулга хэхэ, ухаалан зохёохо өөһэдын түсэбүүдые зохёонхой. Эдэ бүгэдэһөө харахада, манай коллектив абаһан уялгаяа дүүргэхэ гэһэн этигэл түрүүлнэ.

Саашань үгэ хэлэгшэ социальна хүгжэлтын түсэб табилгые гуримшуулха шухала байһан тушаа тогтоо. Тиигээд ажалай журам эбдэгшэд олонхи ушарта гэм хэһэнэйнгээ түлөө харюусалга даадаггүй, тиимэһээ предприятиһаа предприятида зайгуултаха ябадал гарганa гэжэ тэрэ тэмдэглээ. Энэ талаар шанга хэмжээнүүд хуулиин ёһоор абтаха зэргэтэй.

Улаан-Үдын горсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр **В. П. Убеев** үгэ абажа, Соведүүдэй хүдэлмэри тушаа дэлгэрэнгыгээр хэлээ. КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэриин ёһоор, нютагай Соведүүдэй үүргэ, нэрэ хүндэ дээшэлээ, ажахын, соёл культурын байгуулалтые эрхилхэ хэрэгтэ улам эдэбхитэйгээр хабаададаг болоо. Улаан-Үдын горсовет городоо болбосон түхэлтэй болгохо, ногооруулха талаар һүүлэй үедэ ехэ юумэ хээ. Энэ хэрэгтэ тоосоото үеын туршада олон миллион түхэриг гаргашалагдаа. Гэбэшье Соведүүдэй хүдэлмэридэ үшөөл дутагдалнууд бии. Гэр байра олоор баригдадаг, теэд ажаһуугшадые али бүхы талаар хангаха культурно-ажаһуудалай барилганууд үсөөнөөр бодхоогдоно, уһаар, дулаагаар хангалгада дутагдал бии. Городой транспорт бирагүйгөөр хүдэлнэ. Районуудай коммунально-ажахын таһагууд гэр байра заһабарилха, һайнаар ашаглаха уялгаяа хангалтагүйгөөр дүүргэнэ. Эдэ дутагдалнуудые усадхахын тула Соведүүдэй депутадуудай гүйсэдкомуудай ажалые эрид һайжаруулха шухала.

— Городой 4 институдай коллективүүд тоосоото үеын туршада мүн лэ амжалта туйлаа, — гээд Зүүн Сибириин технологическа институдай парткомой секретарь нүхэр **Б. А. Балдаев** хэлээ. Республикын дээдэ һургуулинууд арадай ажахын мэргэжэлтэдые хүмүүжүүлэн гаргана. Ажал хэрэгээ гүнзэгыгөөр мэдэдэг, үзэл сурталай талаар хатуужаһан, патриотизмын мэдэрэлээр түгэс мэргэжэлтэдые бэлэдхэхэ хэрэгтэ институдуудай партийна, комсомолой организацинуудай, багшанарай коллективүүдэй хүсэн зорюулагдана.

Энэ хүдэлмэриие улам һайжаруулхын тула эрдэмтэ багшанарые олоор бэлдэхэ шухала. Зүгөөр мүнөө үедэ тиимэ эрдэмтэ багшанар, жэшээнь, манай институдта үсөөн, илангаяа наукануудай докторнуудые бэлэдхэлгэ хангалтагүй. Тиихэдэ эрдэмэй шэнжэлгэ хэхэ лаборатори, байра дуталдана. Студентнүүдэй ниитын эдеэ хоол һайнаар эмхидхэхэ шухала. Энээн тушаа партиин горкомой зүгһөө халуун анхарал хандуулагдаһай гэжэ хэлэхэ байнам.

Улаан-Үдын станциин локомотивна депогой машинист **А. Н. Шевченко** үгэ абажа, түмэр замшадай ажал хэрэг тухай хөөрэжэ үгөө. Түмэр замшад 1973 ондо ашаа шэрэхэ түсэбөө болзорһоонь урид, ноябриин һүүл багта дүүргээ һэн. Үнгэрһэн 3 жэлэй туршада ашаа шэрэлгэ 17,4 процентээр ехэ болоо, ажалай бүтээсэ 10 процентээр дээшэлээ гээд тэрэ хэлээ.

КПСС-эй ЦК-гай Хандалгада харюу болгон, депогой коллектив угтамжын түсэб абаа: энэнь гүрэнэй түсэбые үлүүлһэн байха юм.

Энэ жэлэй түсэбые дүүргэхын тула коллективэй хүмүүжүүлгын үүргэ дээшэлүүлхэ шухала. Тиигэбэл ажалдаа гээгдэхэ, һамшаха ушар, архидаха ябадал усадхагдаха байна.

Түмэр зам дээрэхи усалай аюул сарахын тула түмэр замые хүндэлэн гарадаг харгынуудые заһаха, эли тодо тэмдэгүүдые табиха шухала. Юуб гэхэдэ, олон газарта тиимэ тэмдэгүүд үгы байдаг, тиимэһээнь хүнүүд ябагааршье, машинааршье түмэр замые хүндэлэн гарахадаа, зохихо гурим сахихагүй ушар үзэгдэнэ.

— Эдэ үдэрнүүдтэ комсомолой бүхэсоюзна суглаанууд боложо, КПСС-эй ЦК-гай Хандалгые зүбшэн хэлсээ, 1973 ондо бүтээһэн ажалайнгаа дүнгүүдые согсолжо, 1974 ондо бэелүүлхэ зорилгонуудаа хараалаа, — гээд ВЛКСМ-эй горкомой секретарь нүхэр **В. С. Тимашов** хэлэбэ. Юһэдэхи табан жэлэй түсэбые дүүргэхэ хэрэгтэ городой комсомолшууд, залуушуул хубитаяа оруулна. Мүнөө город соомнай 10 мянган залуу хүдэлмэришэд коммунис ажалай ударник гэһэн нэрэ зэргэтэй юм. Энэ ушар хадаа залуушуулай хэжэ байһан ажал хэрэгые эли тодоор гэршэлжэ үгэнэ. Тиихэдэ 3 мянгаһаа олон студентнүүд барилгын отрядууд боложо, арадай ажахые хүгжөөлгэдэ нилээд ехэ хубитаяа оруулаа. Гэбэшье дутуу дундануд бии гэжэ хэлэлтэй. Зарим залуушуулай зүгһөө ажалай журам, ниитын гурим эбдэхэ ушар үзэгдэнэ. Энэ хадаа комсомолой эхин организацинуудай зүгһөө хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин үшөөл һулаар ябуулагдажа байһаниие гэршэлнэ. Энэ талаар комсомолой эмхинүүд коммунистнуудай хүтэлбэри доро аша үрэ ехэтэй хэмжээнүүдые абаха ёһотой, мүн ВЛКСМ-эй горкомшье энэ талаар саг үргэлжын анхарал хандуулха байна.

Партийна нүлөө бүри ехээр үзүүлжэ байхын тула партийна комитедүүд залуушуул тушаа, тэдэнэй ажал хэрэг тушаа бүри ехэ анхарал хандуулжа байха зэргэтэй. Партийна органуудай хүтэлбэри доро комсомолой организацинууд, бүхы залуушуул урдаа байһан уг зорилгонуудаа амжалтатайгаар дүүргэхын тула бүхы хүсөөрөө оролдохо юм гээд тэрэ мэдүүлээ.

№ 35-дахи һургуулиин директор **М. Л. Шункова** городой арадай гэгээрэлэй хүгжэлтэ тухай хөөрэжэ үгөө. Арадай гэгээрэл тухай парти, правительствын зүгһөө саг үргэлжын анхарал оролдолго гаргагдажа байһаниие тэмдэглэхэ зуураа, энэ асуудал бүлэ бүхэндэ нүлөө үзүүлдэг, манай орондохи гэгээрэлэй бүхы гуримда һайн нүлөө үгөө гэжэ тэрэ хэлээ. Манай үхибүүдые хүмүүжүүлгэдэ багша шиидхэхы үүргэтэй юм. Тиимэһээ мүнөөнэй-үе сагай эрилтын ёһоор багша хүдэлхэ болоно. Һайнаар һургадаг, хүмүүжүүлдэг багшанар манай город дотор олон. Гэбэшье багшанарайшье ажалда дутагдалнууд байһаар. Һургуулияа үхибүүдэй хаяха ушар үзэгдэнэ. Зарим һурагшадай зүгһөө ниитын гурим эбдэхэ ябадал гаргагдана, һураха уялгаяа мэдэхэгүй ушар үзэгдэнэ, совет гүрэнэй хуули үхибүүдтэ ойлгуулха хүдэлмэри муугаар эмхидхэгдэнхэй. Гадна городой зарим районуудта һургуулиин байшангууд дуталдажа, үхибүүд хоёр халаанда ном үзэхэ баатай болоно. Эдэ бүгэдэ һургуулиин партийна, комсомолой организацинуудай үмэнэ, бүхы багшанарай үмэнэ ехэ зорилгонуудые табина. Һуралсалай, хүмүүжүүлгын бүхы хүдэлмэриие эрид һайжаруулха гээшэ бүхы багшанарай нангин уялга.

Республикын уран зохёолшодой Союзай правлениин харюусалгата секретарь нүхэр **И. К. Калашников** үгэ абажа, уран зохёолшодой ажал хэрэг тушаа хөөрэжэ үгэбэ. Уран зохёолшод манай үе сагай хүнүүдые, тэдэнэй ажал хэрэгые гүнзэгыгөөр, эли тодоор, уран һайханаар харуулха гол зорилготой юм гээд тэрэ тэмдэглэбэ. Энэ талаар манай уран зохёолшод нилээд ехэ хүсэл оролдолго гаргаа, уншагшадта хүлеэгдэн абтагдаһан зохёолнуудые бүтээгээ. Саашань нүхэр Калашников үгэсэ үргэлжэлүүлхэдээ, манай уран зохёолшод түсэбтэ табан жэлэй баатарнууд тушаа очеркнуудые үсөөн гаргана гэжэ хэлээ. Тиимэһээ КПСС-эй ЦК-гай Хандалгада харюу болгон, республикымнай уран зохёолшод түсэбтэ табан жэлэй баатарнууд тухай ном гаргаха гэһэн уялга абаа. Литературна уран һайханай шэнжэлгэ тушаа хэлэхэ зуураа, үгэ хэлэгшэ республикын хэблэлдэ зохёолнууд тушаа шэнжэлгэ үсөөн гарана, шүүмжэлгэ үгы шахуу гээд хэлээ. Саашань үгэ хэлэгшэ республикын интеллигенциин бэелүүлхэ ехэ зорилгонууд тушаа хэлэһэн байна.

* * *

Энээгээр КПСС-эй горкомой тоосоото элидхэл тушаа үгэ хэлэлгэ дүүрээ.

Областной партконференциин делегат

УГАЙ МАЛШАН

Эгээн бэрхэтэй хэрэг даажа абахаар хододоо бэлэн байдаг, үгэ болон хэрэгээрээ хүнүүдэй зориг бадаруулжа шададаг, үнэн ба залан сэхэ ажалша хүн партийна билетэй хүн байха зэргэтэй гэжэ арад зон ойлгодог болонхой гээд, «Правдын» мартын 1-нэй түрүү бэшэг соо хэлэгдэнэ.

Эгээл иимэ хүнүүдэй нэгэн холын Ахын аймагай «Коммунизм» колхозой малшан Жамьян Жодбоевич Бартаев болоно. Тэрэ аяар 1949 онһоо хойшо Ленинэй агуу ехэ партиин гэшүүнэй үндэр нэрэ зүүжэ, эгээл бэрхэтэй, эгээл хүндэ ажал—адууһа мал арбан табатайһаа хойшо харана. Ахын аймагта үсхэбэрилэгдэдэг адууһа мал дууһыень хараһан, адуулһан малшан байна. 1948 ондо колхозойнгоо адуун һүрэг хаража байха үедөө Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнагдаһан юм. Анха түрүүн хонидые хаража (1939 он), малшан солоёо дуудуулжа эхилһэн сагһаань хойшо аяар 34 жэл үнгэрбэл даа. Мүнөө тэрэ гэр бүлөөрөө залуу һарлаг гунжа, хашарагуудые харууһалжа, мүнөө жэлэй үбэлжэлгые үнгэргэжэ байнхай.

...«Коммунизм» колхозой партбюрогой секретарь Ж. Д. Самбялов аймагай XXI партийна конференциин эхилхын урда тээхэнэ Орлигой «Саяан» нэрэтэй соёлой байшан соо Жамьян Бартаевтай намайе танилсуулаа һэн. Аймаг, сэлеэндээ ажалша бэрхэ хүн гэжэ алдаршаһан энэ хүнтэй танилсажа, хөөрэлдэхэ арга боломжын олдоһондо, угаа ехээр баярлаа һэм. Урдамни дундууршаг наһанай, набтаршаг бэетэй, уран хурса харасатай хүн нэгэ бага гайхаһан янза үзүүлһэн хэбэртэй юу һураха, асуухыемни анхаралтайгаар хүлеэн зогсожо байгаа бэлэй. Олон хүн зоной сугларaад байбашье, Жамьян Жодбоевичтой нэгэ хэдэн үгэ андалдажа үрдеэ бэлэйбди. Үшөөл яаралгүйгөөр, нам һуужа тэрээнтэй хөөрэлдэхэ юм байгаа. Теэд тиимэ арга боломжо намда болоогүй. Зай яахаб даа, хожом хожомоо энэ ажалша бэрхэ Ахын малшанай ажалай габьяа тухай манай журналистнарай үнэншэмэ гоёор бэшэхэ байһандань батаар этигэнэб.

Конференцишье хүдэлмэрэе эхилжэ, зал соо абяа шэмээн түр зуура замхаба. Президиумдэ һууха хүнүүдэй нэрэнүүд соностоно. Бартаев Жамьян Жодбоевич... «Коммунизм» колхозой партийна организациһаа делегат гэһэн үгэ соностобо.

«Бухын хэбтээшэ» гэжэ нилээд холохон газарһаа коммунистнуудай ехэ хуралдаанда хабаадахаяа урда үдэрынь аймагай түб Орлик тосхондо хүрэжэ ерээ бшуу. Үржадэрынь бидэнэр Тисса голой мүльһөөр үгсөөд, энэ малшанайда хүрөө һэмди. Тэрэ үдэр хүгшэниинь гэртээ гансааран маниие угтаа һэн. Жамьян Жодбоевич малдаа ошонхой, үгы байба. Ажалша бэрхэ зомнай хэзээдэшье хамаг юумэеэ өөдэнь татаад, сэбэр зохидоор ажаһуудаг ха юм даа. Энэ малшан айлайхи эгээл тиимэ, һайн байра байдалтай. Гэр бараанийнышье яһала һайн даа. Зөөри зөөшэшье хуу бии. Эхэ, эсэгын һайрхаха, хэлэхэ юумэн гэхэдэ, үри хүүгэдынь ха юм. Жамьян Жодбоевичтон зургаан үхибүүтэй. Эгээ ехэ Идам хүбүүниинь армида албаяа дүүргэжэ ерэһэнэйнгээ һүүлээр түрэл нютагтаа колхозойнгоо адуун һүрэг хаража ябана. Аюша хүбүүниинь мүнөө жэлдэ дунда һургуули дүүргэээд, эсэгэтэеэ хамта 165 толгой залуу мал харууһалжа байна.

Ахын хадалиг газарта мал хараха гээшэ тиимэ хүнгэн хэрэг бэшэ. Ехэ тэсэбэри, шадабари, оролдолго хэрэгтэй. Эндэхи адууһа мал үбэлэй үедэ үндэр хадануудай оройгоор, үбэр газараар бэлшэдэг. Ганса тэрээн өөдэ гараха, бууха гээшэнь тиимэ амар бэшэ юм. Һанаад үзэхэдэ, үхэр малайнгаа тоо толгойень хорооходүйн, аюул тодхорто оруулхагүйн тула эндэхи малшад хэды сэдьхэлээ зобон, хүсэ шадалаа гарган хүдэлнэ гээшэб?! Эгсэ үндэр хадануудай хярада халтируухай, халтад гэбэл, үхэр мал тэндэһээ халижа, усал гэмтэлдэ ороходоо болохо. Хажуугаарнь шоно арьяатан малда ородог. Тиимэһээ адууһа малаа харахал, хойноһоонь ябахал хэрэгтэй болоно бшуу.

Мүнөө жэлэй үбэлжэлгэ ямараар үнгэргэжэ байнабта гэжэ энэ дүй дүршэлөөр баян малшанһаа асууха дамни: «Хүндэ хүшэр байдалда малай үбэлжэлгэ үнгэргэжэ байнабди. Гол дээрэ саһан ехэ. Һайнуудыень хада, хярын хагданда гарганабди. Хадын үбэртэ мүнөө хагдан бии. Январь һарын дууһатар тиигэжэ эдеэлүүлхэ аргатайбди. Ганса үтлөөгүүр зааха үбһэ үгэнэбди. Шэнэ жэлһээ зелёнко үгэлсэнэбди. Манайда 60 центнер ногоон һолоомон бууха ёһотой. Энээгүүр, тэрээгүүр өөһэдымнай сабшажа абаһан үбһэн зөөгдэхэ. Ахада ута үбэл болодог. Апрель гаратар саһан байдаг. Бидэнэр октябрь һараһаа май болотор үбэлжөөндөө байдагбди. Зүб мүрөөр эдеэлүүлбэл, үбһэн хүрэхөөр. Малаа харууһагүй зааханшье орхижо болохогүй. Хүбүүмни мүнөө харана. Үдэшэниинь тэдээнээ хадын үбэрһөө буулгажа, хотондоо хаанабди. Газаамнай хэгдэдэг ажал ехэ. Юрэдөө, шангахан хүдэлөөгүй хада адууһа мал хүхэ ногоондо гаргахань бэрхэтэй юм, — гэжэ Жамьян Жодбоевич хөөрөө һэн.

Харин зундаа Забита голой тунга ногоондо үхэр малаа өөхэлүүлэн таргалуулхаяа Жамьян Жодбоевич далаад модо холо газарта, һэбшээтэ һарьдаг тээшэ нүүжэ ошодог. Эндэ колхозой хэдэн гүүртэ мал зуһадаг. Нажар сагай намжаада Забитын гол хэлэшэгүй гоё һайханаар харагдадаг. Арюухан газараарнь атарлан бэлшэжэ ябаһан адууһа мал хүнүүдэй нюдэ хужарлуулжа байдаг.

«Коммунизм» колхозой үнинэй малшан, урданай коммунист аймагай XXI партийна конференци дээрэ КПСС-эй райкомой гэшүүнээр, областной партийна конференциин делегадаар һунгагданхай. Эдэ бүгэдэ аймагай коммунистнуудай Жамьян Жодбоевич Бартаевай мал ажал дээрэ үни удаан саг соо аша габьяатайгаар хүдэлжэ байһаниие үндэрөөр сэгнэжэ, ёһолон хүндэлжэ байһые эли тодоор гэршэлжэ үгэнэ бшуу.

М. ЦЫРЕНОВ,
манай корр.

Партийна эдэбхитэдэй суглаанууд

ҮНДЭР АМЖАЛТАНУУДТА УРЯАЛНА

КАБАНСК

Кабанскын аймагай партийна эдэбхитэдэй суглаан һаяхан боложо дүүрэбэ. Тэндэ КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1973 он) Пленумэй тогтоол, аймагай партийна организациин урда табигдажа байгаа зорилгонууд зүбшэн хэлсэгдэһэн байна.

Суглаанда хабаадагшад партиин ЦК-гай, тэрэнэй Политбюрогой ябуулжа байһан гадаадын болон дотоодын политикые үнэн зүрхэнһөө һайшаажа, дэмжэжэ байһанаа элишэлээ. Мүн юһэдэхи табан жэлэй дүрбэдэхи, тодорхойлхы жэлэй түсэбтэ даабари бэелүүлхын тулада ажалай бүтээсые улам дээшэлүүлжэ, бүгэдэ ажалшадай эдэбхи үүсхэлые элсүүлэн ударидаха үүргэеэ аймагай партийна организаци бүри һайжаруулха ёһотой гэжэ коммунистнууд тодорхойлһон байна.

КПСС-эй Кабанскын райкомой нэгэдэхи секретарь А. С. Берещинов, Оймoрой совхозой главна ветврач А. И. Щепин, барилга-хабсаралгын 162-дохи колоннын парткомой секретарь А. Д. Филиппенко, Байгалай модоной баазын директор В. Р. Ворожейкин болон бусад үгэ хэлэжэ, КПСС-эй ЦК-гай партида, совет арадта хандаһан Хандалгада харюу болгон, аймагай ажалшадай абажа байһан дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялганууд тухай хөөрөө.

1974 ондо бүри һайнаар, бүтээсэ ехэтэйгээр аймагай ажалшадые хүдэлхыень уряалһан тогтоол энэ суглаан дээрэ нэгэн дуугаар баталагдан абтаа.

А. КЛЮЧЕРЕВ.
КПСС-эй райкомой эмхидхэлэй таһагые даагша.

ТУРУНТАЕВО

КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1973 он) Пленумэй дүнгүүдые, Прибайкалиин аймагай партийна организациин бэелүүлхэ зорилгонуудые зүбшэн хэлсэлгэ һаяхан болобо. Аймагай партийна эдэбхитэд сугларжа, партиин ЦК-гай, тэрэнэй Политбюрогой XXIV съездын шиидхэбэри бэелүүлхын түлөө хэлбэришэгүйгөөр ябуулжа байһан гадаадын болон дотоодын политикые үнэн зүрхэнһөө дэмжэжэ, һайшаажа байһанаа мэдүүлээ.

Суглаан дээрэ үгэ хэлэһэн КПСС-эй райкомой нэгэдэхи секретарь Н. Е. Шелковников, Итанцын леспромхозой партбюрогой секретарь Ю. С. Смолников, «Прибайкальский» совхозой директор И. П. Насников, аймагай арадай хиналтын комитедэй түрүүлэгшэ С. И. Айкашев, «Прибайкалец» колхозой түрүүлэгшэ А. А. Шатов, райсоюзай түрүүлэгшэ Д. Д. Парпаев, Байгалай лесхозой директор Ю. Н. Турунтаев болон бусад КПСС-эй ЦК-гай партида, совет арадта хандаһан Хандалгада харюу болгон, бүри һайнаар, габшагайгаар хүдэлхэ ёһотойбди гэжэ мэдүүлээ. Мүн аймагай партийна эхин организацинууд элсүүлхы, хүтэлбэрилхы үүргэеэ бүри дээшэлүүлхэ зэргэтэй гэжэ коммунистнууд тодорхойлбо.

Прибайкалиин ажалшадые 1974 ондо эдэбхи үүсхэлээ улам бүри бадаруулан, хүдөө ажахын, промышленностиин, барилгын, транспортын хүдэлмэрилэгшэдэй бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ хам оролсон ажаллахыень уряалһан тогтоол сугларагшад баталан абаа.

М. ВЯЗИНСКИЙ,
КПСС-эй райкомой таһагые даагша.

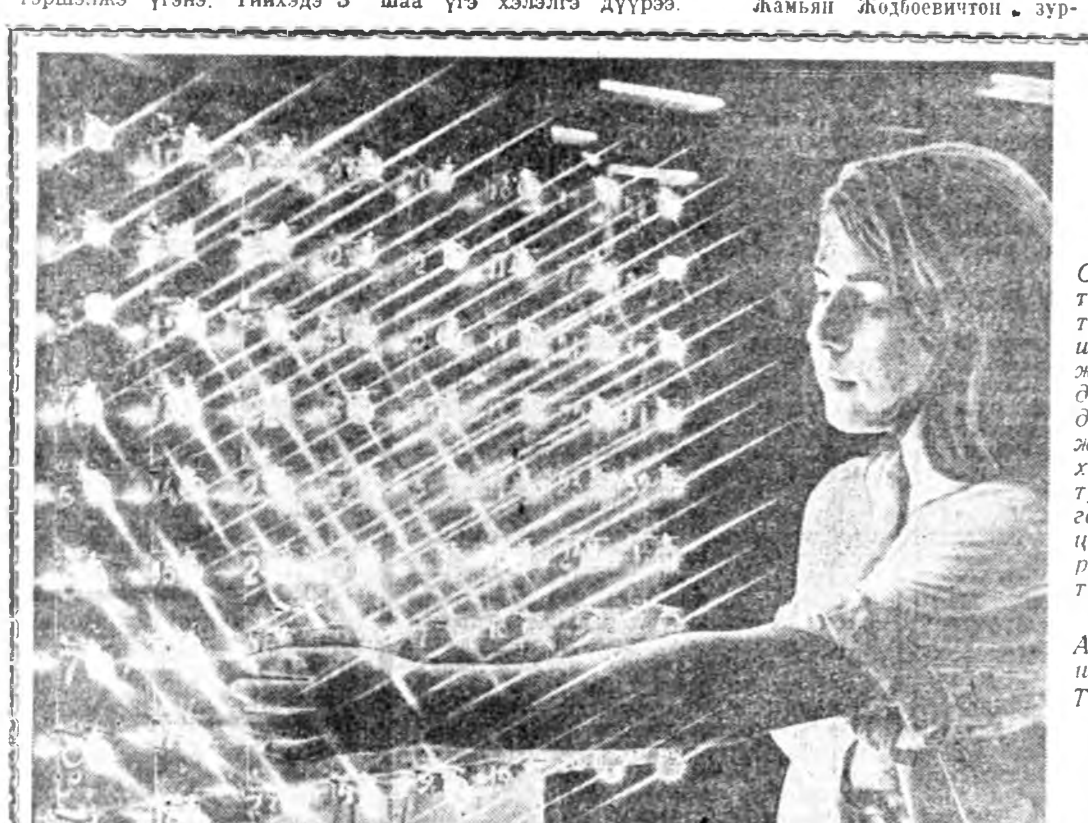

АЗЕРБАЙДЖАНАЙ ССР. Бакугай «Азерэлектросвет» заводой коллектив түсэбтэ табан жэлэй шиидхэхы, гурбадахи жэлдэ ажалай эрхим дүнгүүдые туйлаад, тодорхойлхы, дүрбэдэхи жэлдэ бүри эршэтэйгээр хүдэлжэ байнхай. Мүнөө тус коллектив бүтээн гаргадаг олон продукциингаа Гүрэнэй шанарай тэмдэгтэ хүртэхын түлөө тэмсэнэ.

Зураг дээрэ: Зохра Алиева автолампануудые шалгажа байна.

ТАСС-ай фотохронико.

НЮТАГ НЮТАГАЙ ҺОНИН

ЭДЕЭ ХООЛЫНЬ ЭЛБЭГ БАЙДАГ

Улаан-Үдын Горкоопторгын «Таежный» магазинда ходо-доо хүн зон олон байдаг. Тиимэшье байнгүй яахаб? Эндэ хартаабха, мяхан, овощ, тоһо, өөхэн болон янза бүриин загаһанай, жэмэсэй консервэнүүд элбэгээр наймаалагдана. Совет худалдаа наймаанай ёһо гурим наринаар сахидаг, эдеэ хоолой зүйлнүүдые абахала ерэгшэдтэ налгай урипаар хандадаг, зарим хүнүүдтэ зүбшэл үгэжэ, хэрэгтэй юумэеэ абахадань туһалжа байдаг һэн тула магазинай наймаалагшадай коллектив ажалшадайнгаа дунда хүндэтэй болоһоор үнинэй.

Дорисо Очирова, Елена Мухардаева, Нина Сазонова, Клавдия Аевская, Нина Щербакова, Елизавета Будникова гэгшэд эдэнэй тоодо оролсоно.

Олон жэлэй туршада худалдаа наймаанай эмхинүүдтэ худэлһэн, магазинине даагша Валентина Николаевна Хүндапова шадамар бэрхээр коллективээ ударидадаг, хүмүүжүүлгын ажал ябуулжа байдаг дээрэһээ амжалта туйлагдадагынь элитэ.

Уласхоорондын байдал болон худалдаа наймаан тухай лекцинүүд, политинформаци, газетэ уншалган долоон хоногто нэгэ удаа, понедельнигэй үдэр үнгэргэгдэжэ байдаг. Наймаалагша бүхэн өөһэдын социалис уялга абанхай, хоорондоо мүрысэнэ. Тиин һарын дүнгөөр түрүү һуури эзэлһэн наймаалагшадта урмашуулга болон бэлэгүүд барюулагдажа байдаг. Мүн Горкоопторгын хүндэлэлэй самбарта, ханын газетэдэ бэшэгдэнэ.

Магазинай эбтэй эетэй коллектив 1973 ондо габшагай бэрхээр ажаллажа, худалдаа наймаанай эрьесын талаар һайн үрэ дүн туйлаһан байна. Тэдэнэр жэлэйнгээ түсэб 8 үдэрөөр уридшалан дүүргээ.

Городто ажаһуугшадые хүдөө ажахын продуктнуудаар элбэгээр хангажа байхэ, тодорхойлхы 4-хи жэлэй наймаанай эрьесын түсэб уридшалан дүүргэхэ гэһэн социалис уялга тус магазинай наймаалагшад абанхай, жэлэй эхинһээ амжалтатайгаар ажаллажа байна.

Д. КОЛМАКОВ,
манай штатнабэшэ корр.

1973 оной хабар Буркоопсоюз хушын һамар, һархлаг болон элдэб жэмэс, эмдэ орогдог үбһэ ногоо ехээр бэлэдхэхэ тухай конкурс соносхоһон байгаа.

Үнгэрһэн конкурсын дүн һаяхан гаргагдаба. Буркоопсоюзай правлениин тогтоолоор 80 түхэригэй нэгэдэхи мүнгэн шан Кабанскын коопзверопромхозой Байгал-Хударын үйлэдбэриин участогай эрхилэгшэ В. Д. Ильиновтэ барюулагдаба.

60 түхэригэй 2-дохи мүнгэн шанда Хяагтын аймагай Худэриин бэлэдхэлэй конторын хүдэлмэрилэгшэ А. С. Степанов, Баунтын коопзверопромхозой Уакидай үйлэдбэриин участогай эрхилэгшэ Г. А. Балаганский гэгшэд хүртэбэ. Хүдэлмэрилэгшэд Степанов 400 центнер һамар, Балаганский 88 центнер нэрһэ болон алирһа бэлэдхэһэн байгаа. 40 түхэригэй 3-дахи мүнгэн шанда Түнхэнэй бэлэдхэлэй конторын хүдэлмэрилэгшэ И. В. Бурлаков, Баунтын коопзверопромхозой хүдэлмэрилэгшэ Окунев, нютагай үйлэдбэриин участогай эрхилэгшэ А. К. Хамуева, Түнхэнэй коопзверопромхозой Зун-Мүрэнэй үйлэдбэриин участогай эрхилэгшэ В. В. Островский гэгшэд хүртэһэн байна.

ШАНДА ХҮРТЭБЭ

М. ГЫЛЫКОВ,
Буркоопсоюзай коопзверопромхозуудай трестын охотовед.

МОСКВА. Бүхэроссин уран зурагай академиин СССР-эй уран зурагай академи болгогдоһоор 25 жэлэй ойдо зорюулагдаһан выставкэ Түбэй выставкын зал соо нээгдэбэ. Уран зурагай, скульптурын, графикиин зохёолнууд — энэ академиин гэшүүдэй хоёр мянга гаран бүтээлнүүд выставкэдэ харуулагдана. Һүүлэй жэлдэ бүтээгдэһэн зүйлнүүд эндэ ехэ һуури эзэлнэ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: дээрэнь — выставкын скульптурын таһагта; доронь — «хөөрэлдөөн».

ТАСС-ай фотохронико.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһан: «Училищиин мастер» — ... руү бэшэг. «Тодорхойлхы дүрбэдэхи жэлдэ — амжалтатай эхин» — сутлуул... ри. Официальна материалнууд.

Хоёрдохи хуудаһан: Зэдын районно партиин конференциин тоосоон. Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указууд. Арадай хинагшадай комитедтэ. АПН-эй материалнууд.

Гурбадахи хуудаһан: В. И. Ленинэй наһа нүгшэһөөр 50 жэлэй ойдо зорюулагдана.

Дүрбэдэхи хуудаһан: Уласхоорондын шэнжэлэл. Хилын саана. Спорт.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ харуулна

19.00 — Дамжуулгын программа. 19.05 — Телевизионно һонин. 19.25 — Һурагшадта — «Гайдар ...дамнай ябана». 20.10 — Багашуулда — «Тик-Т... үбгэжөөлэй онтохонууд» ... «Дизи үнеэн». 20.25 — «Факел» — «Хэр байна, студент?» 21.05 — «Уласхоорондын шэнжэлэл» (буряадаар). 21.25 — «Ном... таг». 21.45 — Телевизионно соносхолнууд. 21.50 — «Хүгжэмэй салон». 22.30 — «Арадай артист» — телевизионно фильм.

САҺАН УЛАРИЛ

Мүнөөдэр республика ... торнай үүлэтэйшэг бай... Байгал шадарай зарим ... зарнуудаар багаханаар саһан орохо. Бусад газарнуудаар саһан орохогүй. Баруун-хойноһоо ... секундын 3—7 метр хүсэтэйгөөр һалхилха. 25—30 градус хүйтэн болохо. Хойто аймагуудаар 30—35, Байгал шадар 17—22, Улаан-Үдэдэ һүнидөө 33—35, үдэртөө 26—... градус хүйтэн болохоор ... леэгдэнэ.

Январиин 23-һаа 27 болотор республикадамнай үүлэтэйшэг байха. Январиин 26—27-до зарим газарнуудаар багаханаар саһан орохо. Баруун-хойноһоо секундын 3—7 метр хүсэтэйгөөр һалхилха.

ДУРАСХААЛТА НААДАН

1938—1944 онуудта Советскэ Союзай чемпион байһан. 1944 ондо Ленинград шадар дайсанай һомондо дайрагдан унаһан даам наадагша Василий Александрович Соковой дурасхаалда зорюулагдаһан, мүн даамаар Улаан-Үдын түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн һаяхан үнгэргэгдэбэ.

Эндэ Улаан-Үдын түмэр замай хүдэлмэришэн Г. Б. Звягин нэгэшье хүндэ шүүгдэнгүй 9,5 очкотой боложо, түрүү һуури эзэлээ. Эрхимлэгшэһээ хахад очкогоор гээгдэһэн прибор бүтээлгын заводой хүдэлмэришэн В. А. Истомин 2-дохи, 8 очко абаһан хүүргын хэрэгсэлнүүдые бүтээдэг шэнэ заводой түлөөлэгшэ С. П. Казаренко 3-дахи һуури эзэлээ.

Г. В. Звягин, В. А. Истомин, 4-дэхи һуури эзэлһэн Улаан-Үдын 8-дахи һургуулиин һурагша, 13 наһатай Сергей Терновский гэгшэд спортын 1-дэхи разрядай нормо дүүргэбэ.

Облпрофсоведэй, республикын, зонын түрүү һуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэхэ мүрысөөндэ эдэнэр бэлдэжэ эхилэнхэй.

С. КАЗАРИН.

ҮХИБҮҮДЭЙ КИНОТЕАТРНУУДТА

Улаан-Үдын авиазаводой «Рассвет» гэжэ соёлой ордоной дэргэдэ үхибүүдэй тусхай кинотеатрнууд хоёр жэлэй урда тээ эмхидхэгдэһэн юм. Эдэнь «Орбита», «Космос» гэжэ нэрлэгдэһэн байгаа. Кинодо орогшодые үхибүүд өөһэдөө хангадаг юм. Тэдэнэр билет худалдахаһаа эхилээд, киногой гаража дүүрэтэр өөһэдөө хинан шалгажа ябадаг гуримтай. Тэдэнэр киномеханигууд Людмила Бухальцева, Галина Верениц-кая, Лида Федорова гэгшэдэй киногоо харуулхадань туһалжа байдаг.

Мүнөө хүүгэдэй кинотеатрай дэргэдэ тусхай совет байгуулагдажа, тэрэ советтэнь 22-дохи, 36-дахи һургуулинуудай һурагшад оруулагдаһан байна. Һурагшад Лена Левченко Роза Усманова хоёр тус кинотеатрнуудайнгаа директорнүүдээр томилогдонхой. Тиин амаралтын үдэр бүхэндэ үглөөнһөө эхилээд, үдэшэ болотор «Рассвет» ордон үхибүүдэй мэдэлдэ үгтэнэ.

Киногой эхилхын урид үхибүүдтэ зорюулагдаһан лекци, элидхэлнүүд үнгэргэгдэжэ байдаг заншалтай. Лекци, элидхэлнүүдые хүүгэдэй библиотекын хүдэлмэрилэгшэд, «Знание» бүлгэмэй лекторнүүд ерэжэ уншадаг юм.

Һаяхан эндэ тусхай кинофестиваль үнгэргэгдэжэ, үхибүүдтэ граждан болон Эсэгэ оронoo хамгаалгын дайнууд тухай уран һайханай фильмүүд харуулагдаһан байна.

Һүүлэй хоёрхон һара хахадай туршада «Орбита», «Космос» кинотеатрнуудта авиазаводой хүдэлмэришэдэй найма мянгаһаа дээшэ һурагшад орожо, кинофильмнүүдые хараһан байха юм.

Манай корр.

Уласхоорондын шэнжэлэл

Уласхоорондын шухала уулзалганууд

Европодохи аюулгүй байдалай ба харилсаа холбооной асуудалнуудаар зүблөөнэй хоёрдохи шата һара соо забһарлаһанай һүүлээр Женевэдэ, тиихэдэ түбэй Европодохи зэбсэгтэ хүсэнүүдые ба бүү зэбсэг али али талаһаа хорооха тухай хэлсээн Венэдэ январиин 15-да дахяад хүдэлмэрилжэ оробо.

Эдэ шухала уулзалганууд Европодо, мүн бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал ба аюулгүй байдал хангаха хэрэгтэ ехэ удха шанартай.

Зүбшэхэ зүйлэй пункт бүхэнөөр зүблөөнэй түгэсхэлэй документнүүдэй проектнүүдые бэлэдхэлгэ Женевэдэ үргэлжэлүүлэгдэһээр. Тэдэнэй эгээн шухалань гэхэдэ, Европо түбидэхи гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаануудай шухала гол ёһонуудые тодорхойлхо документ болоно. «Европодохи аюулгүй байдалай үндэһэ һууринууд ба Европын гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаануудай гол ёһонууд тухай генеральна декларациин» проектые Советскэ Союз зүблөөнэй түрүүшын шатын нёдондо жэлдэ Хельсинкидэ болоходо дурадхаа һэн гэжэ мэдээжэ. Тус декларации энэ асуудалаар болохо хөөрэлдөөнүүдэй үндэһэ һууринь мүнөө боложо үгэнэ. Хилэнүүдэй ойроо хүртэшэгүй байха гол ёһон эгээн лэ шухала удха шанартай. Энэ хадаа уласхоорондын гуримаар батадхагдаад байхадаа, дэлхэйн хоёрдохи дайнай хойшолонгуудые эсэслэн зайсуулха болоно.

Экономикын, худалдаа наймаанай, эрдэм ба техникын, оршон тойрониие хамгаалалгын талаар харилсаа холбоо хүгжөөхэ тухай документнүүд Женевэдэ тодорхойлогдон хараалагдажа байнхай. Социальна ондо ондоо байгуулалтатай оронуудай хоорондо али алиндаа ашатай туһатай харилсаа холбоо тогтоолгоор Европо горитойхон дүй дүршэлтэй болонхой.

Шахардуу шанга байдал һулаируулха дурагүйшүүл Европо түби дээрэ үшөөл үсөөн бэшэ юм. Тэдэнэр холбоо барисаан, мэдээсэлнүүдые абалсалга гэхэ зэргын асуудалнуудаар зүблөөндэ хабаадагшадые һамааруулха һэдэлгэ гаргана. Ингэжэ аюулгүй байдал ба харилсаа холбоондо хамаатай гол асуудалнуудта анхарал табилгые һулаируулха гэжэ оролдоно бшуу. Нүгөө талаһаа тэдэнэр бусад гүрэнүүдэй дотоодын хэрэгүүдтэ хамааралсаха, соёл сурталай талаар харша ябуулга хэхэ арга бэдэрнэ. «Соёлой харилсаа холбоо хүгжөөхэ, мэдээсэлнүүдые абалсаха гол шэглэлнүүд» тухай Болгари ба Польшын дурадхаһан проект эдэ һэдэлгэнүүдтэнь харюу сохилто болож үгэнэ.

Женевэдэхи зүблөөнэй хүдэлмэри бүхы дээрээ амжалтатайгаар үнгэржэ байнхай. Түгэсхэлэй документнүүдые батална ёһотой зүблөөнэй гурбадахи шата дээдэ тушаалтадай хабаадалгатайгаар мүнөө зун боложо шадаха гэжэ тоологшод нилээд олон.

Венэдэхи хэлсээнүүд тухай хэлэхэ болоо һаа, Женевэдэхи зүблөөн шэнгеэр таарамжатайгаар үнгэржэ байнхай. Эдэ бүгэдэ хадаа 1974 он шахардуу шанга байдал саашадань һулаируулха, Европодохи аюулгүй байдал хангаха, ниитэевропын харилсаа холбоо хүгжөөхэ шухала үе болож шадаха байна.

Үнэн зүб байдалые һэргээлгэ

Орон дотор нефть худалдалгыень хорижо, зөөриинь гүрэнэй мэдэлдэ абажа, Конгын Арадай Республикын (НРК) правительство харин монополинуудта шэнэ сохилто үгэбэ.

НРК-да ябуулга хэжэ байдаг баруун оронуудай нефтиин компанинууд горючиин болон бусад нефтепродуктнуудай сэн үзэгдөөгүй ехээр нэмээжэ, убайгүйгөөр олзотоно. Тэдэнэй сэн эрид ехээр дээшэлүүлхэ тухай эдэ компанинууд һүүлэй үедэ дахяад эрилтэнүүдые хээ. Иимэ эрхэ байдалда Конгын правительство хадаа баруун оронуудай наймаашадай хонжоото ябуулгануудые болюулха шухала, орон дотор, мүн газаа тээшэнь нефтепродуктнуудые хубаарилан худалдаха эрхэ гүрэнэй «Гидро-Конго» гэжэ фирмэдэ олгохо гэжэ тоолоһон байна.

Энэ хадаа имагтал баруун оронуудай монополис капиталда тааруугаар империалис гүрэнүүдэй урдань байгуулһан уласхоорондын харилсаануудай гурим усадхаха талаар баһа нэгэ жэшээ болоо үгэнэ. Колони оронуудые баруун оронуудта түүхэй эд үгэдэг, тэдэнэй юумэеэ худалдаха дэлгүүр болгодог үе саг бусалтагүйгөөр үнгэрөө. Политическэ бэеэ даанхай байдалтай болоһон урдын колониинуудай, тэрэ тоодо африкан арадууд өөрынгөө промышленностиие хүсэтэй болгоно, национальна мэргэжэлтэй кадрнуудые бэлдэнэ, харин капиталые түринэ. Тиихэдээ тэдэнэр Советскэ Союзһаа, бусад социалис оронуудһаа экономическа, научно-техническэ туһаламжа абана.

Далайн саанахи компанинуудай ябуулганууд Африкын олон оронуудта хизаарлагданхай. Жэшээлхэдэ, Заирта ашагта малтамалнуудай промышленностиин нилээд ехэ хубинь гүрэнэй хиналтада абтанхай. Урдань эндэ харин компанинууд зоргооро өрожо байһан юм, Алжир, Ливи, Съерра-Леоне гэхэ зэргын хэдэн гүрэндэ байгаалиин баялигуудые тон дээрмэдэжэ байһан харин монополинуудай предприятинууд гүрэнэй мэдэлдэ абтанхай. Үнэн зүб байдал һэргээхын түлөө тэмсэл үргэлжэлүүлэгдэһээр.

Һанаһандань хүрэбэгүй

Наранай мандан гарадаг оронoй наймаашадай эзэрхэлгэһээ уламжалан, Зүүн-Урда Азиин оронуудта Япондо харша һанал бодолой гаралгые һулаируулха зорилгоор Японой премьер-министр Танака эдэ оронуудаар аяншалһан байна. Тэрээнһээ гадна, тус оронуудта Японой капитал шэнээр оруулха тухай, Японой промышленностьда шэнэ шэнэ түүхэй эд үгэхэ тухай эдэ оронуудай хүтэлбэрилэгшэдтэй үтэеэ ойлголсохые Танака хүсэһэн байха юм.

Индонези, Таиланд, Филиппин, Малайзи ба Сингапурта Танака хүрэһэн байна. Японой бүхы гадаадын худалдаа наймаанай гурбанай нэгэһээ ехэнь эдэ оронуудтай хэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, Индонезиһээ нефтинь 80 процентые Япон абадаг байха юм. Зүүн Урда Азиин оронуудай эрье шадарай уһан соосһоо япон траулернууд загаһа ехээр баридаг юм. Индонези, Филиппин ба Малайзиһаа японойхид үнэтэ модо абаашадаг.

Япон компанинууд ашаг олзо эгээн лэ ехээр оруулхын түлөө эдэ оронуудай байгаалиин баялигуудые тонон дээрмэдэнэ. Тэдэнэр Индонезиин ой модо зэрлигээр отолон унагаадаг, тэдэнние һэргээхэ тухай оройдоошье һаналаа табидаггүй. Япон наймаашад Зүүн-Урда Азиин оронуудай дэлгүүрнүүд дээрэ өөһэдынгөө эд бараа ехээр гаргажа, нютагай продукциие түрихэдээ, национальна промышленностиин хүгжэлтые һаатуулна. Эдэ оронуудай экономическа хүгжэлтэдэ туһалха зорилгоршье оруулагдаһан Японой капитал олон ушарта тааруугүй муугаар нүлөөлдэг байха юм. Жэшээлхэдэ, Ява арал дээрэ япон компанинуудай бариһан мүнөөнэй бүд нэхэлгын фабриканууд Индонезиин бүд нэхэлгын жэжэхэн предприятинуудые олоор доройтуулна.

Япондо дурагүйдэлгэ Зүүн-Урда Азида үнинһөө хойшо гаража эхилэнхэй. Танакын аяншалга энэ дурагүйдэлгые һулаируулаагүй, харин улам шангадхаа гээд Токиогой «Майнити» газетэ тэмдэглэһэн байна.

Е. ЕГОРОВ,
Э. БАСКАКОВ,
С. СОЛОВЬЕВ.
(ТАСС).

«Спортлотогой», «Спортлото-2-ой» январиин 20-до Москвада үнгэргэгдэһэн ээлжээтэ тираж иимэ:

«Спортлото» — 10 (буерна спорт), 8 (бокс), 12 (уһанай-моторно спорт), 17 (уран һайханай гимнастика) 32 (уһа руу һүрэлгэ), 42 (хүндэ атлетикэ).

«Спортлото-2» — 12 (уһанай-моторно спорт), 20 (байдарка ба каноэ), 22 (коньки), 25 (сана-трамплин), 29 (парашютна спорт), 44 (фигурна һолжоролго).

(ТАСС).

Хилын саанаһаа

БЕРЛИН

ГДР-эй политикын гол хуби

ТАСС

СССР-тэй харилсаа холбоогоо улам үргэдхэлгэ — ГДР-эй социалис политикын таһаршагүй хубинь болоно гэжэ СЕПГ-эй ЦК-ай Политбюрогой гэшүүн, германо-совет хани барисаанай бүлгэмэй түбэй правлениин президиумэй гэшүүн Э. Мюккенбергер мэдүүлбэ. ОГСД-гэй түбэй правлениин секретариадай эндэ эмхидхэһэн семинар дээрэ Э. Мюккенбергер үгэ хэлэхэдээ, ажал хүдэлмэриинь түлөө бүгэмэй бүхы гэшүүдтэ баяр баясхалан хүргөө. Бүлгэмэй X конгрессто бэлэдхэлтэй дашарамдуулан, ОГСД-гэй бэелүүлхэ зорилгонуудые семинарта хабаадагшад зүбшэлһэн байна.

ПАРИЖ

Гол шухала программа

ТАСС

Элшэ хүсэнэй дутагдалай хойшолонгуудай түлөө ажалшад бэшэ, харин нефтиин ехэ ехэ компанинууд харюусаха ёһотой гэжэ Франциин Коммунис партиин Генеральна секретарь Жорж Марше «Европа-1» радиостанциин дамжуулгануудай нэгэндэ хабаадажа, үгэ хэлэхэдээ мэдүүлбэ. Францида тохёолдожо байгаа элшэ хүсэнэй дутагдалые зайсуулхын тула зүүнэй үзэлтэй хүсэнүүдэй хамтын программа табигдаһан байна гээд тэрэ тэмдэглээ. Мүнөө энэ программа эгээн гол шухала болоод байна гэжэ Ж. Марше хэлэбэ. Орон дотор зүүнэй үзэлтэ хүсэнүүдэй нэгэдэлые улам бэхижүүлхэ шухала гэбэ.

ТОКИО

Японой ЛДП-гэй съезд

ТАСС

Зонхилхы либерально-демократическа партиин (ЛДП) ээлжээтэ съездын Японой ниислэл хотодо болобо. ЛДП-гэй генеральна секретарь Т. Хасимото съезд дээрэ үгэ хэлэхэдээ, дары шиидхэгдэхэ ёһотой хэдэ хэдэн орео шухала асуудалнууд ороной үмэнэ оршожо байна гээд тэмдэглээ. Юумэнэй үнэ сэнгэй улам хүндэрэлгэ илангаяа һанаа зобооно. Парламентын дээдэ палатада һунгалта үнгэргэлгэдэ бэлэдхэл хэлгэдэ съезд дээрэ ехэ анхарал хандуулагдаа.

БЕЛГРАД

В. И. Ленинэй дурасхаалда зорюулагдаһан недели

ТАСС

В. И. Ленинэй дурасхаалда зорюулагдаһан недели Воеводинын автономито хизаарай түб Нови-Сад хотодо эхилбэ. Энэнь «Ленинэй хэрэг ба мүнөө үеын байдал» гэһэн лекцеэр нээгдээ. В. И. Ленинэй ажабайдал, ажал ябуулга тухай фильмүүд Югославиин арадай армиин хотын байшан соо харуулагдана. Дэлхэйн пролетариадай агууехэ вождьдо, багшада зорюулагдаһан материалнуудые «Дневник» газетэ тунхаглана.

ПРАГА

Фестиваль нээгдэбэ

ТАСС

Режиссер С. Юткевичэй табиһан «Ленин тухай хөөрөөн» гэһэн фильмээр «Ленин тухай дуун» гэжэ фестиваль «Прага» кинотеатр соо нээгдэбэ. «Кремлиин курантнууд», «Июлиин зургаан», «Ленин Польшодо» ба совет кинематографистнуудай бусад хүдэлмэринүүдые прагынхид хараха байна. Чехословак-совет хани барисаанай холбооной городской эмхи фестиваль үнгэргэнэ.

БЕРЛИН

Хөөрэлдөөнүүд дүүрэбэ

ТАСС

СЕПГ-гэй ЦК-гай ба Франциин Компартиин ЦК-гай делегацинуудай хоорондо хөөрэлдөөнүүд болож дүүрэбэ. 1974—1975 онуудта хоёр партиин хоорондохи хани харилсаан тухай хэлсээндэ хоёр делегациин хүтэлбэрилэгшэд — СЕПГ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СЕП-гэй ЦК-гай секретарь Г. Аксен, ФКП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ФКП-гэй ЦК-гай секретарь Г. Плиссонье гар табяа. Хамтын коммюнике баталагдан абтаба.

ПАРИЖ

Парижай хэлсээе сахиха

ТАСС

Париждахи хэлсээндэ гар табигдаһанһаа хойшо жэл тухай сагай үнгэрөөшье һаань, Урда Вьетнамдахи байдал шахардуу шанга байһаар. Тиихэдэ Урда Вьетнамай хоер талын хоорондохи зүбшэлэлгын хөөрэлдөөнүүд зогсоогдошонхой гэжэ эдэ хөөрэлдөөнүүдтэ РЮВ-эй ВРП-гэй делегациин түлөөлэгшэ Зыонг Динь Тхао Сель-Сен-Клуда үнгэргэгдэһэн пресс-конференци дээрэ үгэ хэлэхэдээ, мэдүүлээ.

Холбоото Штадуудай туһаламжа дээрэ эрдэмшэһэн сайгон захиргаан сэрэгэй ябуулгануудаа үргэлжэлүүлэн, Париждахи хэлсээгээ, 1973 оной июниин 13-най хамтын коммюникее эбдэһэн байна гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ. Париждахи хэлсээнэй үндэһөөр Урда Вьетнамай дотоодын асуудалнуудые гуримшуулан шиидхэхэ хэрэгтэ сайгон захиргаан тойбо татана.

ПОРП-ын Центральна Комитедэй пленум Варшавада болобо. ПНР-эй Министрнүүдэй Соведэй, Польшын Профсоюзуудай Центральна Соведэй Президиумэй гэшүүд тэрэнэй хүдэлмэридэ хабаадаа.

ПНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ П. Ярошевичэй зууршалһан, ПОРП-ын Бүхэпольшын нэгэдэхи конференциин шиидхэбэри бэелүүлхэ асуудалаар правительствын табиһан программые ПОРП-ын ЦК-гай пленум зүбшэлэн һайшааһан байна. Энэ программые ПНР-эй Сеймэй һаяын сесси дээрэ хаража үзэхөөр зууршалха гэжэ пленум тогтоогоо.

ПОРП-ын ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Э. Герек пленум дээрэ түгэсхэлэй үгэ хэлээ.

ПОРП-ын ЦК-гай пленум

ЖЕНЕВЭ

ВФП-гэй бюрогой заседани

ТАСС

Профсоюзуудай бүхэдэлхэйн федерациин бюрогой заседани эндэ болобо. ВЦСПС-эй түрүүлэгшэ А. Н. Шелепин түрүүтэй ВЦСПС-эй делегаци тэрэнэй хүдэлмэридэ хабаадаа.

Энэнь профсоюзуудай нёдондо жэлэй октябрь һарада Варнада болоһон бүхэдэлхэйн VII конгрессэй һүүлээр ВФП-гэй бюрогой түрүүшын заседани болобо. Энэ конгрессэй шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлгэтэй холбоотой асуудалнуудые бюро зүбшэлһэн байна.

Чилиин ажалшадай нэгэдэмэл профцентрэй байгуулагдаһаар 21 жэлэй ойн байгша оной февралиин 12-то гүйсэхээ байһантай дашарамдуулан, Чилиин ажалшадтай, арад зонтой һаналаа нэгэдэлгын уласхоорондын үдэр үнгэргэхэ тухай ВФП-гэй бюро мэдүүлгэ хэбэ. Вьетнамай, Лаосой, Камбоджын ажалшадтай, арад зонтой һаналаа нэгэдэлгын тогтоол ба бусад документнүүдые бюро абаа.

КАИР

Хэлсээндэ гар табигдаа

ТАСС

Египедэй, Израилиин сэрэгүүдые хоер тээшэнь һалгаан бусааха тухай Египедэй Араб Республикын ба Израилиин правительствануудай хоорондын хэлсээндэ Каир-Суэц хотонуудые холбодог харгын 101-дэхи километртэ гар табигдаба. Хоёр ороной зэбсэгтэ хүсэнүүдэй генеральна штабуудай начальнигууд Мухаммед Абдель Гани Аль-Гамаси, Давид Элазар тэрээндэ гар табяа. Дутын Зүүн зүгтэ байдаг ООН-ой онсо даабарита хүсэнүүдэй командалагша генерал-лейтенант Э. Сийласвуо хэлсээндэ гар табилгын үедэнь байлсаба.

Хоёр ороной сэрэгүүдые хоёр тээшэнь һалгаан бусааха 11 километр үргэнтэй буферна зоно байха ёһотой. ООН-ой онсо даабарита хүсэнүүд хоёр талын сэрэгүүдэй хоорондохи энэ зурууд газарта байжа, хэлсээ бэелүүлгын хойноһоо хиналта хэхэ юм.

БЕРЛИН

ЧИЛИИН ПАТРИОДУУД ТЭМСЭЛЭЭ ҮРГЭЛЖЭЛҮҮЛҺЭЭР

ТАСС

Хархис хунтын харата ябуулгануудта эсэргүү баатаршалгата тэмсэлээ Чилиин түрүү үзэлтэй залуушуул үргэлжэлүүлһээр гэжэ Чилиин Коммунис залуушуулай эмхиин ЦК-гай гэшүүн Хосе Бенавенте «Юнге вельт» газетын корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө мэдүүлээ. Тэрэ бүлэг нүхэдтэеэ хамта фашис сэрэгшэдэй һабарһаа мултаран гараһан байна. Фашизмда эсэргүү хүдэлөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ гээшэ Чилиин патриодуудай гол зорилго болоно гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Демократическа бүхы хүсэнүүдтэ эсэргүү харата ябуулгануудые сэрэгэй хунтын үргэнөөр хэжэ байгаашье һаань, орон дотор патриодуудай нюуса суглаанууд үнгэргэгдэнэ, тэмсэлээ үргэлжэлүүлхэ уряатай листовконууд хото городуудай үйлсэнүүдтэ хадагдана.

КАРАЧИ

З. А. Бхуттын мэдүүлгэ

ТАСС

Хүдэлмэригүйдэлгые усадхан зайсуулхын тула ороной правительство ехэ оролдолго гаргажа байна гээд З. А. Бхутто, Карачи хотын хүдэлмэришэдэй ажаһуудаг Лайяри районой улад зоной урда үгэ хэлэхэдээ, мэдүүлээ. Промышленна шэнэ предприятинуудые бариһанай ашаар энэ асуудал зарим тэды шиидхэжэ болоно гээд тэрэ хэлээ. Советскэ Союзай туһаламжаар Карачи хотодо бодхоогдожо байһан металлургическа заводой, Касим гэжэ шэнэ портын барилгада хүдэлмэригүйшүүл ажал олохо байна гэжэ З. А. Бхутто тэмдэглэбэ.

Редакторай орлогшо
М. Н. НИМАЕВ.

□«БУРЯАД ҮНЭН»□ 1974 оной январиин 22. □ 4-дэхи хуудаһан □ Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР Н-01320. Заказ № 00444